

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

День

Новий рік
у Пісках
Як ми святкували
у «хаті Сірка»

► СТОР. 7

Спорт

«Патріот»
повернувся
додому
з кубком

► СТОР. 11

Світ

Погруддя Шевченка
є і в Загребі

► СТОР. 12

№ 1 (6005)

ВІВТОРОК, 6 СІЧНЯ 2015 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Володимир
ГРОЙСМАН:
«Децентралізація
не ослабляє
державу,
а, навпаки,
робить її сильною»

Коли саме буде внесено зміни до Конституції в частині децентралізації, почнуться реформи та буде знято депутатську недоторканість? Відповіді на ці та інші запитання Голова Верховної Ради Володимир Гройсман дав в інтерв'ю інформаційному агентству «Інтерфакс-Україна».

Голова Верховної Ради України не виключає, що за умови злагодженої роботи парламенту і Конституційної комісії вже у вересні може відбутися внесення змін до Конституції в частині децентралізації.

► СТОР. 2

Дипломати
готують
чергову зустріч
у «нормандському
форматі»

15 січня в Астані глави України, ФРН, Франції та Росії планують обговорити ситуацію на Донбасі. Утім, чи відбудеться зустріч у так званому нормандському форматі, поки що невідомо. Нагадаємо: цей формат так називають через те, що уперше глави чотирьох держав для вирішення конфлікту на сході України зібралися у червні минулого року саме в Нормандії. Зокрема, Президент Франції Франсуа Олланд в інтерв'ю радіо «Франс-Інтер» вже заявив: поїде на заплановані на 15 січня переговори у Астані за умови, якщо вони принесуть реальний результат, «а не щоб знову поговорити». Учора у Берліні керівники політичних департаментів міністерств закордонних справ чотирьох країн намагалися узгодити зустріч лідерів. Утім, на час верстки номера перемовини у німецькій столиці тривали.

Фото Олени ЛУКАШЕВИЧ.

Різдвяний вертеп у Рокинях.

Традиції різдвяного святкування мають тисячолітню історію. Особливо добре вони збереглися на Волинському Поліссі.

Різдво Христове — одне із найулюблених свят українців. Зима, часу вдосталь, тож можна і — добре розговітися після посту, і в гості сходити, і самим побувати у людей. До свята готувалися у кожній хаті: білили світилиці, прикрашали ікони вишитими рушниками, застеляли найкращі килимки. Особливо готувалися до Святої вечері, подаючи дванадцять пісних страв. Розмаїття їх — величезне, та уз-

вар і кутя мали бути на кожному столі. Так само, як і сплетений із житньої чи пшеничної соломи дідух. Він був символом усіх трьох зимових свят, тож прибирали його аж після Водохрещі. За стіл сідали, як тільки на небі сходилася перша зірка. Бо, за переказами, саме о цій порі у Віфлеємі народився Ісус Христос. Після закінчення вечері на підвіконні ставили кутю й узвар, якими мають почастуватися померлі предки. Тобто ці страви, крім усього, ще й поминальні. ► СТОР. 6

події

Вдягайтеся тепліше

Різдвяний тиждень в Україні розпочинається з похолодання, яке, за прогнозами синоптиків, лише посилюватиметься. Зокрема, шостого січня стовпчики термометрів підуть униз, і на Святвечір матимемо до 8—14 градусів морозу. 7 січня і вночі, і вдень — 8—15, місцями — 20—22 градуси. Без опадів. 8 січня обіцяють скрізь сильні морози, вночі на сході та на Прикарпатті до 20—25 градусів. Без опадів. 9 січня очікується потепління, а на заході випадатиме сніг та мокрий сніг. Удень до 0—7 градусів морозу. Проте уже 10—11 січня настане реванш відлиги, мінус 3 — плюс 3, місцями мокрий сніг та дощ. У Києві 6, 7, 8 січня — сухо та холодно, морози до 8—13 градусів, 9—11 січня — потепління та збільшення вологості. Святвечір — без опадів, 10 градусів морозу, На Різдво — без опадів, вночі — 11—13, удень — 8—10 градусів морозу. Загалом найхолодніше різдвяними днями і ночами буде у східних областях та на Прикарпатті. Але холод швидко прожене відлига.

Абітурієнти Донбасу складатимуть іспити екстерном

Випускникам окупованих Криму та Донбасу доведеться здавати державну підсумкову атестацію екстерном на підконтрольній Україні території. Про це під час учорашньої пресконференції у Києві повідомив директор Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) Ігор Лікарчук.

— Абітурієнтам, які проживають на тимчасово окупованих територіях, треба мати насамперед документ про освіту, здобуту в українських школах, — пояснив Ігор Лікарчук і нагадав, що атестати навчальних закладів, розташованих у непідконтрольних Україні районах сходу, визнаватися не будуть. — Тому їм необхідно зареєструватися для складання ДПА екстерном у будь-якій загальноосвітній школі на неокупованій території.

► СТОР. 11

КОРОТКО

■ Полтавщина має три офіційні угоди про економічне та культурне співробітництво з регіонами інших держав. Ідеться про Мцхета-Мтіанетський край Грузії, провінцію Ено Бельгії та Великотирновську область Болгарії, **констатує наш власкор Василь НЕІЖМАК.**

■ Після запровадження з 1 січня 2015 року нових тарифів на комунальні послуги вартість водопостачання і водовідведення для сумських споживачів зросте в півтора разу — до 3,95 гривні та 3,61 гривні за кубометр відповідно, **підрхував наш власкор Владислав ЖМУРКОВ.**

■ Майже дві сотні випадків нелегальної торгівлі піротехнікою зафіксували на Херсонщині рейдові бригади міліції. У тінювиків вилучили 1207 кілограмів феєрверків, ракет і петард сумнівної безпечності, **розказали нашому кореспонденту Сергію ЯНОВСЬКОМУ в обласному управлінні МВС.**

У рамках акції «Підтримай Українську армію» на рахунки Міноборони надійшло 153,276 мільйона гривень (Урядовий портал)

Володимир ГРОЙСМАН: «Децентралізація не ослабляє державу, а, навпаки, робить її сильною»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Громадське обговорення відбудеться «в процесі підготовки змін»

«Є ініціатива Президента, і я вважаю її абсолютно правильною. Президент створить Конституційну комісію, яка повинна бути максимально професійною, швидко напрацювати стартовий, базовий пакет змін до Основного Закону», — цитує його слова прес-служба Верховної Ради.

Далі, за словами В. Гройсмана, в парламенті може бути створена тимчасова спеціальна комісія, до якої буде передано робочий текст змін до Основного Закону. Після опрацювання, зауважив Голова Верховної Ради, документ має бути прийнятий 226 голосами, направлений до Венеціанської комісії і Конституційного Суду і вже у вересні можна провести друге голосування щодо внесення змін до Конституції.

Водночас він висловив думку, що громадське обговорення проекту відбудеться «в процесі підготовки змін», до голосування у Верховній Раді.

В. Гройсман також заявив, що в нинішній складній ситуації децентралізація не ослабляє державу, а, навпаки, робить її сильною. «Коли ми говоримо про децентралізацію влади, ми не

маємо на увазі, що потрібно децентралізувати армію, Національну гвардію або силовий блок, який впливає на безпеку країни. Ми говоримо про те, що необхідно створити належну систему управління, за якою чиновники в Києві, замість тиснути на все і вся, займатимуться своєю справою», — пояснив він, додавши: «Не заважати людям жити — найголовніше. І це ключ до успіху розвитку України».

Не повинно бути відчуття безкарності

Крім того, В. Гройсман висловив думку про доцільність скорочення чисельності народних депутатів. «Я думаю, що скорочення депутатів — це розумно», — сказав він.

На думку керівника парламенту, необхідно також «вирішити питання з депутатською недоторканністю». «Це відбудеться або до децентралізації, або під час цього процесу. Але це потрібно вирішити. Мені здається, ні в кого не повинно бути відчуття безкарності», — наголосив він.

«А все інше будемо дивитися за порядком денним, дуже багато сфер життя вимагають перегляду», — підсумував В. Гройсман.

Водночас Голова Верховної Ради висловив переконання, що всі гілки влади налаштовані на швидкі зміни наявної системи управління, яка довела свою неадекватність. «Наше завдання —

дуже швидко змінити наявну систему. Вважаю, що сьогодні це навіть дуже можливо в трикутнику «Президент—парламент—уряд», — сказав він.

Будь-яка реформа залишиться ідеєю, якщо не буде проголосована

Голова Верховної Ради зауважив також, що «дуже хорошим і якісним планом розвитку країни, подолання всіх тих проблем, про які ми говоримо і знаємо», можуть стати «Стратегія-2020», «План відновлення країни на 2015—2017 роки» та Програма діяльності уряду. «Це три взаємопов'язуючі документи», — наголосив він.

За словами глави парламенту, «План відновлення країни на 2015—2017 роки» розроблявся

під його керівництвом під час роботи в уряді. До його обговорення було залучено до 300 експертів. «Майже два місяці ми працювали разом: з української сторони — спільна команда Кабміну й адміністрації Президента, яку я очолював, і команда наших європейських партнерів — група підтримки Європейського Союзу України, яку очолює Пітер Балаш», — сказав В. Гройсман.

Він повідомив також, що вже в січні уряд може оголосити про готовність проведення донорської конференції з цим планом. «Я передав цей документ у комітет реформ. Він буде розглянутий, після чого може бути затверджений Кабміном», — зауважив В. Гройсман, додавши: «Нам потрібно буде його реалізовувати, в тому числі з точки зору законотвірної роботи. Будь-яка реформа залишиться ідеєю, якщо вона не буде проголосована в залі парламенту. Тому парламент відіграє тут ключову роль, і моє завдання як Голови Верховної Ради полягає в тому, щоб модерувати ці реформи, підтримувати найкращі ініціативи як Президента, уряду, так і неурядових організацій». «Зу-

ЦИТАТА

**Голова Верховної Ради
Володимир ГРОЙСМАН:**

«2015-й має стати роком реформ, децентралізації країни. Ми, відповідно до наших планів, до жовтня маємо провести децентралізацію, внести зміни до Конституції, щоб розбудувати правильну систему управління державою».

силля цих трьох секторів, — сказав В. Гройсман, — потрібно об'єднати, взяти найкраще і запровадити в життя. Думаю, це дуже складне завдання, але воно абсолютно реальне. Найголовніше — в нього вірити».

Нині — період консолідації та об'єднання зусиль

Відповідаючи на запитання щодо перспектив нинішньої парламентської коаліції, В. Гройсман зауважив, що депутати й фракції, безумовно, є різними.

Водночас він зазначив, що парламент працює лише місяць, і для того, щоб робота була злагодженою, має минути певний час. «Потрібно спрацюватися, як в будь-якому нормальному колективі», — сказав Голова Верховної Ради. — Я розумію, що якісь інтересидесь за кимось стоять. Але найважливіше — щоб ми всі стояли за Україну. І відповідь на це запитання свідчить про те, наскільки ця коаліція буде потужна в 2015 році».

Керівник парламенту висловив сподівання, що коаліція «буде монолітною». «Хоча підкреслюю: дуже важливо, щоб лідери коаліції були на це налаштовані і готові до професійної дискусії, якихось компромісів, коли вони потрібні. Але це має бути все дуже публічно і чітко», — сказав він.

Насамкінець В. Гройсман зазначив, що йому хотілося б, щоб рішення, спрямовані на благо держави, підтримувалися більшою частиною депутатів у залі. «Думаю, що нині той момент, коли політичні чвари потрібно просто відкинути і працювати на країну. Якщо хтось вважає, що на політичному протистоянні може бути на коні — він помиляється. Нині — період консолідації, період об'єднання зусиль для роботи на благо країни. Тому спершу «Україна понад усе», а коли ми всі проблеми розв'яжемо, тоді знову можна братися за прапори і гасла. Вважаю, що всі здорові сили повинні бути налаштовані на ефективну, якісну, тривалу роботу», — заявив він.

Люди втомилися виживати, вони мають нормально жити

ДУМКИ З ПРИВОДУ

2014 рік, який порушив перед країною величезні виклики, минув. Час підбити підсумки і дивитися в майбутнє. Які завдання стоять перед нами та країною в наступному році, ми поцікавилися в народних депутатів, які представляють різні політичні сили.

Ганна ГОПКО, фракція «Об'єднання «Самопоміч»:

— 2014-й був одним із найскладніших для країни. Але водночас це рік величезних можливостей.

Попри анексію Криму, війну на сході, ми стали єдиною політичною нацією. Відбулися президентські та парламентські вибори. До Верховної Ради прийшли багато професійних людей, що створило передумови для повернення парламентаризму і фахової дискусії. Це видно навіть із підготовки

бюджету, як тривають професійні баталії щодо того, які потрібні ставки з ренти тощо. Перед цим у нас на фракції був прем'єр, ми мали півтори години жорсткого обговорення Бюджетного, Податкового кодексів і самого бюджету.

На міжнародній арені ми зрозуміли, що за роки незалежності була ослаблена дипломатія. Це вимагає своєрідного оновлення сил, інших підходів, сучасних технологій. Бо дуже важливо завдяки внутрішнім перетворенням і конкретним реформам, про які вже не треба говорити, а реально втілювати, через ефективну внутрішню політику, вибудовувати потужну міжнародну стратегію — просування інтересів країни, передусім економічних, у світі. Маємо фокусуватися не лише на Європейському Союзі та США. Ми бачимо, що нині нам потрібно завойовувати нові ринки — Західну Африку, Азію, континенти. Тому дуже важливо ставати сильною державою і через реформи розв'язувати проблеми, посилювати армію. А на міжнародному рівні показувати: Україна стає сильною державою, міжнародним суб'єктом. Це завдання на 2015 рік.

**Сергій РИБАЛКА, фракція Радикальна партія
Олега Ляшка:**

— У масштабах країни, на жаль, нічого хорошого не відбулося. Хіба що Ре-

волюція Гідності, і в нашій країні почалися зміни. Упевнений, що все змінюватиметься на краще. Звичайно, дуже погано, що в країні йде війна, щодня гинуть люди.

Що стосується парламенту, то рік був дуже насичений, зокрема і через парламентські вибори. Протягом трьох тижнів ми встигли зробити дуже багато. Зокрема, ухвалили законопроект, який забороняє відчужувати майно. Вважаю це першою перемогою нашого Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності та Радикальної партії.

Загалом дуже не хочеться, щоб нинішній парламентарій асоціювався з

товстим, пихатим хабарником, який думає не про людей, а лише про особисті блага. Нині ми від цього відходимо — це добре.

Економіка. Тут узагалі, як то кажуть, без коментарів. Достатньо подивитися, скільки коштує долар. Нестабільність в умовах військових дій — це передумова для багатьох махінацій, які відбуваються, в тому числі, й на фінансовому ринку. З цим явищем потрібно боротися. Мир, спокій, стабільність — це головне, що потрібно сьогодні українському народу. Наступного року на нас усіх чекає велика робота, маємо вирішити питання Донбасу, Криму, економіки. Нині ми вже ухвалили бюджет, але мені не подобається фраза «бюджет виживання». Люди втомилися виживати, вони мають нормально жити, бо заслуговують на це.

Віталій ХОМУТИН-НІК, група «Економічний розвиток»:

— Минулого року було прийнято дуже багато історичних рішень, які сприймалися позитивно. Це зміна владного режиму і підписання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом. Усе було б добре, якби це не спонукало агресію Росії, ми не втра-

тили Крим і не було жертв на сході.

Завдяки парламентським і президентським виборам, відбулося перезавантаження влади. Але не можна сказати, що все це сприймається позитивно. Осад від закінчення року більше негативний не тільки через втрати територіальної цілісності та багатьох наших громадян, а й тому, що найкращі сподівання поки що залишаються нереалізованими. Сьогодні надій на їх реалізацію стає дедалі менше. Країна занурюється в економічну, фінансову, енергетичну і промислову кризи. На жаль, ніхто цими питаннями не займається. Тому оптимізму мало. Тож усе залежатиме від того, чи надасть Міжнародний валютний фонд кредит у розмірі 15 мільярдів доларів. Є сподівання, що у вирішенні цього питання буде прогрес, але одного кредиту недостатньо. Треба робити структурні реформи в економіці, захищати внут-

рішні ринки і знаходити компенсатори на зовнішніх європейських ринках.

Юлій МАМЧУР, фракція «Блок Петра Порошенка»:

— Рік був дуже важкий. Для мене особисто

він приніс великі зміни — тимчасову окупацію Криму, передислокацію моєї військової частини і зміну повністю сфери діяльності на політичну. Так само складний він був і для всієї країни через війну із сусідньою державою. Хочеться всім побажати миру. Раніше ми постійно піднімали тости за мир у світі, але ніхто насправді не розумів, наскільки ці прості слова важливі. Ситуація 2014 року довела нам це. Довела, що нині найбільше необхідно безхмарне небо над Україною. Намагаюся з оптимізмом дивитися в майбутнє. Вірю в те, що в новому році настане спокій і тоді все буде добре.

Військові отримали нову техніку та озброєння

Учора Президент, Верховний головнокомандувач Петро Порошенко під час робочої поїздки в Житомирську область передав військовослужбовцям частин Збройних Сил понад 150 одиниць техніки та озброєння, виготовлених або відновлених вітчизняними підприємствами оборонно-промислового комплексу.

На аеродромі в селищі Озерне глава держави вручив сертифікати на техніку, озброєння та стрілецьку зброю, а також на два військові літаки МіГ-29 та два — СУ-27. Він привітав військових із Новим роком та Різдвом Христовим і висловив сподівання, що 2015-й стане для України роком перемоги і миру. «Нова українська армія буде опорою і гарантом незалежності та територіальної цілісності держави», — заявив Президент, наголосивши, що для нього «велика честь бути Верховним голов-

нокомандувачем такого війська». Серед техніки, переданої на потреби армії, — бойові машини піхоти та десанту, транспортери, військові джипи КраЗ «Спартан», автоматичні міномети, штурмова стрілецька зброя. Глава держави висловив подяку керівництву та трудовим колективам Державного концерну «Укроборонпром», Житомирського бронетанкового заводу, Харківського автомобільного ремонтного заводу, Шепетівського ремонтного та Кременчуцького автомобільного заводів,

науково-виробничого об'єднання МВС «Форт», усім, хто долучився до надзвичайно важливої справи створення та відновлення військової техніки. Президент також вручив державні нагороди військовослужбовцям. *** Напередодні глава держави провів робочу нараду з керівниками силових відомств за участю Секретаря РНБО. Через лінію зіткнення в зоні АТО залишаєть- ся більш як сім транспортних коридорів. Усі решту шляхів перекриють для проведення

комплексних антитерористичних заходів. Про це йшлося у доповіді Секретаря РНБО Олександра Турчинова під час робочої наради. Особливу увагу на цьому зібранні приділили аналізу ситуації в зоні проведення антитерористичної операції та стану виконання міжнародних домовленостей, повідомляє прес-служба глави держави. Зачіпали питання дотримання режиму припинення вогню, рівня матеріально-технічного забезпечення військ і стану виконання рішень РНБО про пропускний режим на лінії розмежування та заходів із протидії фінансуванню бойовиків. «Активізація терористів та їх спроби провокувати Збройні Сили України потребують наших рішучих дій», — наголосив під час засідання Президент. Він наполягає на посиленні дій, спрямованих на звільнення полонених. «Завдяки розвідці та СБУ, ми володіємо інформацією про місцезнаходження та кількість наших військових, які перебувають під арештом незаконних збройних формувань. Ми маємо зробити все для їхнього якнайшвидшого визволення», — сказав глава держави. Для недопущення контрабанди він доручив Службі безпеки посилити контроль на пропускних пунктах, а антитерористичному центру — забезпечити проходження через них лише оформлених вантажів зареєстрованих підприємств. На робочій нараді глава держави звернув увагу на ситуацію з надходженням військово-технічної та матеріальної допомоги від країн-партнерів. Говорили й про етапи переоснащення та забезпечення учасників антитерористичної операції сучасною військовою технікою, в тому числі й засобами протибатарейної боротьби. Президент звернув увагу на те, що за короткий термін вдалося суттєво посилити боєздатність Збройних Сил. За місяць наші військові отримали чимало нової або модернізованої бойової техніки, і таке переоснащення триватиме й надалі, заявив Петро Порошенко, наголосивши: кожного мобілізованого військовослужбовця мають забезпечити всім необхідним, а питання вибору постачальника керівникам силових відомств варто узгоджувати з волонтерами. «Якщо переглядатимуть компанії-постачальників, які були в минулому, то робити це треба за участі волонтерів. Я був приємно вражений якістю та ціною української продукції для військових, представленої на Яворіському полігоні, і прошу Міністерство оборони врахувати цю позицію», — зауважив Президент. Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА (прес-служба Президента України).

Як відновити рух транспорту на сході

Відповідь на це запитання шукали народні депутати, представники Міністерства інфраструктури, державного агентства автомобільних доріг, «Укрзалізниці», центральних органів виконавчої влади, очільники Донецької та Луганської областей і громадські активісти під час виїзного засідання Комітету з питань транспорту, яке відбулося в Краматорську. На зібранні обговорювали питання життєдіяльності Східного регіону, зокрема проблеми, пов'язані з функціонуванням транспортного комплексу Донецької області, та можливі шляхи їх розв'язання на державному і законодавчому рівнях. Ішлося і про перевезення вугільної продукції залізничним транспортом та забезпечення надійної роботи Вуглегірської ТЕС. Широку дискусію серед учасників засідання викликали питання про роботу Донецької залізниці та налагодження безперебійної подачі вагонів на вугледобувні і промислові підприємства, електростанції і забезпечення доставки вантажів залізничним транспортом до станцій призначення. Під час засідання, повідомляє інформаційне управління апарату Верховної Ради, порушувалося питання про проведення ремонтно-відновлювальних робіт мостових споруд, автомобільних доріг за-

гального користування, пошкоджених під час бойових дій в Донецькій та Луганській областях. Представники «Укравтодору» поінформували про обсяги руйнувань автомобільних доріг загального користування внаслідок проведення АТО на території Донецької та Луганської областей. А «Укрзалізниця» відзвітувала про виконання робіт із відновлення об'єктів інфраструктури Донецької залізниці. Від Мінінфраструктури надійшли пропозиції про функціонування галузі транспорту і дорожнього комплексу Донецької області та відновлення транспортного інфраструктури регіону. Усе це увійшло до проекту рішення за підсумками виїзного засідання. У документі йдеться також про необхідність створення Міжвідомчої комісії з питань функціонування транспортно-дорожнього та паливно-енергетичного комплексів, відновлення транспортної інфраструктури Донецької та Луганської областей в умовах проведення антитерористичної операції за участю народних депутатів та представників центральних органів виконавчої влади. Члени комітету рекомендували «Укрзалізниці» терміново вирішити питання переміщення управління залізницею та центру руху поїздів з Донецька до міста Красний Ліман та пере-

реєструвати юридичну особу за новим місцем знаходження, що дасть змогу зберегти матеріальні активи Донецької залізниці. А Міністерству інфраструктури — розглянути доцільність розподілу та подальшої передачі активів цієї залізниці на баланс державних підприємств «Придніпровська залізниця» та «Південна залізниця». До проекту рішення комітетуввійшла пропозиція рекомен-

дувати «Укрзалізниці» для подолання проблеми нестачі вантажних вагонів, терміново розглянути технічну можливість більш ефективного їх розподілу на промислові підприємства Донецької області з інших регіонів країни. Ішлося і про забезпечення оперативного та достовірного збору інформації про кількість поданих та фактично завантажених вагонів, і про надання Донецькій залізниці незнижувано-

го запасу пально-мастильних матеріалів та технічно справного тягового рухомого складу. Уже наступного дня рішення, ухвалене на виїзному засіданні, затвердили в Комітеті з питань транспорту із пропозиціями і зауваженнями його членів. Документ уже надіслали в Кабінет Міністрів, Міністерство інфраструктури, центральні органи виконавчої влади та Донецьку облдержадміністрацію.

ФОТОФАКТ

Голова Комітету з питань запобігання і протидії корупції Єгор Соболев (у центрі) та заступник голови комітету Віктор Чумак під час засідання комітету, на якому, зокрема, було розглянуто проект закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо вдосконалення порядку здійснення досудового розслідування).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У НОМЕР

Роз'яснення прес-служби апарату Верховної Ради України у зв'язку з появою публікацій щодо Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік»

У зв'язку з появою в деяких ЗМІ повідомлень про те, що в Законі України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» зникли норми стосовно запровадження обмежень на зарахування заробітних плат народним депутатам і членам Кабінету Міністрів, прес-служба роз'яснює таке. Зазначаємо, що скасування широкого кола пільг і виплат окремим категоріям осіб передбачено Законом України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» (опублікований у газеті «Голос України» від 31.12.2014 №254). Прикінцевими положеннями (п. 10) цього закону передбачено, що у 2015 році максимальний місячний розмір заробітної плати (грошового забезпечення) народних депутатів, членів Кабінету Міністрів, прокурорів, працівників державних органів (крім Національного антикорупційного бюро та Національного агентства з питань запобігання корупції) та інших бюджетних установ, працівників Національного банку, суддівської винагороди обмежуються сіммо розмірами мінімальної заробітної плати, а при скороченні чисельності працівників — 10 розмірами мінімальної заробітної плати (виплата допомоги з тимчасової непрацездатності, допомоги для оздоровлення, матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань та оплата часу щорічної відпустки не враховуються у зазначеному максимальному розмірі). Щодо введення таких норм до тексту закону України про Державний бюджет на наступний рік зазначаємо таке. Відповідно до статей 95, 96 Конституції України предметом регулювання закону України про Державний бюджет є встановлення доходів та видатків на загальносуспільні потреби. Конституційний Суд України у 2008 році своїм рішенням заборонив вносити закон про Державний бюджет зміни до інших законів. Тому відсутність у Законі України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» норм про обмеження заробітних плат високопосадовців відповідає вимогам чинного законодавства. Просимо колег-журналістів уважно аналізувати норми законодавства.

Чернігівський «Народний фронт» обрав керівника

У Чернігові відбулася установча конференція обласної організації політичної партії «Народний фронт». В її роботі взяли участь 42 делегати з усіх районів, а також депутати обласної, міських та районних рад. Конференція обрала лідером чернігівського обласного «Народного фронту» народного депутата України Олександра Кодолу. Найближчим своїм завданням, заявив політик, він вважає створення міських та районних партосередків, підготовку до місцевих виборів.

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігів.

З РІЗДВОМ!

ГОЛОС УКРАЇНИ № 1 (6005)
ВІВТОРОК, 6 СІЧНЯ 2015

Одинадцять дідухів, зв'язаних із колосків пшениці й безсмертників на толоці у столичному музеї Гончара, передали для бійців батальйонів «Азов», «Донбас» і «кіборгів» легендарної 95-ї аеромобільної бригади члени громадської організації «Соловецьке братство». *Разом з активістами дідухи плела й наш кореспондент Світлана Чорна*

Сильвестр у Підкарпатському воєводстві

А ЯК У НИХ?
Якщо Різдво в Польщі, як і в усьому католицькому світі, святкують за григоріанським календарем (25 грудня), то Новий рік (тут це День Святого Сильвестра) наші сусіди відзначають практично одночасно з нами. Але, якщо дотримуватись принципу математичної точності, то цього разу випереджуємо ми — на цілу годину. Про особливості святкування Нового року власкорові «Голосу України» у Польщі розповіла Наталія Мінкович-Альберт, яка з чоловіком Станіславом та трьома дітьми (Вікторією, Іренеєм і Дарією) мешкає у Прухніку, поблизу міста Ярослав, що в Підкарпатському воєводстві.

— Як у вашій родині святкують Сильвестрову ніч?
— Якщо Різдвяні свята проводяться із сім'єю, то Новий рік — із друзями. Кілька років тому до сина з'їхалися його університетські друзі. Цього року новорічну вечірку в нас удома організовує дочка. Приїжджає по 15—20 їх друзів. Навідуються і наші друзі з Варшави. Добре, що дім великий, місця багато — ніхто нікому не заважає.
— А як з подарунками? Коли «дістаєте їх з-під ялинки»?
— У нас подарунки обов'язково дарують один одному на Миколая. Раніше, коли діти були маленькими, вони писали листи та клали їх на підвіконня, а в ніч на Святого Миколая (у Польщі це свято називають Миколайки і святку-

ють 6 грудня) «знаходили» мішок з подарунками. Тепер ми просто узгоджуємо, що кому найбільше знадобилося б.
Серед «подарунків під ялинку», про які говорять у польських ЗМІ, дедалі частіше трапляються досить ексцентричні: абонементи в атлетичний зал, на заняття у фітнес-клубі або у SPA-салон, навіть пакет бонусів у стоматологічну клініку на... відбілювання зубів.
Побутує думка, що в поляків немає особливих вимог до новорічної кухні (на відміну від різдвяної), а от щодо випивки, то обов'язковим атрибутом має бути шампанське... Із шампанським, як з коропом на Різдво. Мало хто любить, але мусить бути обов'язково.
Що стосується страв... Це як де. У нас на всі свя-

та повинен бути салат «Олів'є», от тільки у Польщі його готують без м'яса. І ще на Новий рік у нас обов'язково подають бігос. Що більше, то краще. Молодь організовує Новий рік «в складчину». Польський борщик, пиріжки з м'ясом, салати, чіпси. На нашому столі обов'язковим атрибутом є домашні вареники з різною начинкою (картоплею, грибами, капустою), домашній хліб на житній заквасці та запечена з яблуками гуска з нашого господарства.
Що стосується випивки... Це залежить від сім'ї. У нас ніхто алкоголем не зловживає. Так, для настрою. А є сім'ї, де добряче п'ють. Але тут справа не в польській традиції, а в сімейному вихованні.
Ми — старше покоління — готуємо різні смачні наїдки, дивимось телевізор, шампанське опівночі, потім феєрверки на подвір'ї перед домом, дивимось з гори вниз (обійстя родини Альберт розташоване на узвишші. — Авт.) — там також салютують. Потім йдемо спати, а молодь розважається до ранку.
— Готуєте спеціальні новорічні костюми?
— Ні, спеціальних костюмів не шиємо. Ми вза-

галі цим особо не заморожуємося. Важливіше, в чому прийти на Святий вечір. Тут треба добре подумати — щоб і красиво, і не крикливо.
Серед найпопулярніших польських прикмет Новорічної ночі називають, зокрема: наповнення холодильника їжею, а портмоне — грішми, бо «який Сильвестр, такий увесь наступний рік», чи ворожіння на бульбашках шампанського у келиху — великі означають великі зміни й активність, а малі — спокій та стабілізацію.
— Чи є якесь особливе польське новорічне вітання, що було б зрозумілим українському читачеві?
— Звичайно, що є. При максимальному збереженні рими українською воно звучатиме так:
На Сильвестра нехай для вас грають оркестри, А ми бажаємо: протанцювати аж до ранку, Сотні пробок від шампанського, Але без похмілля, Бо невдовзі чекає праці рілля...
Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Благословенний Богом час

Саме так можна назвати період приготування до Різдва, коли треба забути старі образи, перепросити тих, кого ми могли образити, подякувати тим, хто зробив нам добро чи просто був поруч з нами протягом цього року.

А починають святкувати Різдво Христове в ніч із 6 на 7 січня. Напередодні — 6 січня — кожна християнська родина збирається за столом до Святої вечері, до якої господаря дому готує дванадцять пісних страв, що символізують дванадцять апостолів Ісуса Христа. Святвечір, або Сочевник, отримав назву від сочива — ритуальної страви, обов'язкової для цього вечора. Раніше вважалося: що багатша кутя, то багатшим буде врожай у новому році. Кутя буває різна: пшенична, рисова, ячмінна та з різними наповнювачами. Зерно — символ воскреслого життя, мед — солодкого життя й благополучного побуту, мак — багатства. Інші страви мають бути пісні: без м'яса, молока, яєць та жиру. Тільки на олії.

Так, на Різдво крутять голубці з пшоном, готують заливну рибу, вінегрет, корейську моркву, салат із квашеної чи свіжої капусти, тушкують капусту з грибами, варять картоплю або кашу, квасолу, ліплять вареники з капустою, грибами, картоплею, вишнею, маком та грушами, готують грибну і рибну юшку, смажать гриби з цибулею.
У Святвечір не прийнято було їсти до першої зірки — на згадку про зірку Віфлєємську.
У церквах у вечірній час йшла урочиста служба, а ті, що не пішли на

богослужіння, готувалися до сходу зірки вдома. У селянських сім'ях в очікуванні зірки всі разом читали вечірню молитву, старші розповідали дітям про народження Ісуса Христа, про волхвів, дари та пастухів.
Обов'язковим атрибутом Різдва у наших дідів та прадідів було вистилання долівки дому сіном, а столу — соломою, що символізувало ясла, на які поклали новонародженого Христа.

Ще однією цікавою традицією Різдва була милостиня.
Роздавання милостині робило Різдво часом найбільшою радістю для усіх, адже святковий настрій наповнював і тих, хто давав її, й тих, котрі завдяки їй мали можливість відсвяткувати. Святим обов'язком та найбільшим щастям на Різдво було прийняти в дім бідного чи сироту. І важливо, що їх не просто приймали в домі, а ставились, як до рідних. Найяскравішою традицією був вертеп. Почесним у вертепі вважалося носити Різдвяну зірку. Учасниками вертепів були безліч дійових осіб і, зазвичай, це дійство ілюструвало народження Ісуса Христа, рідше — інші біблійні історії.
Тож не забуваймо чудових українських традицій святкування Різдва, а також про тих, кому ми потрібні та хто нам потрібен!

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

✎ Традиційними кольорами для прикрашання різдвяного дерева є зелений, червоний і золотий.

✎ Помічено, що найчастіше подружні (й не тільки) пари розпадаються за два тижні до Різдва. Цей висновок було зроблено на основі повідомлень у Фейсбуку. Проте сам день Різдва найменше спонукає до розлучень.

✎ У багатьох європейських країнах вірили, що добрі й злі духи активні протягом дванадцяти днів Різдва. Ці духи поступово еволюціонували в ельфів Санта Клауса, особливо під впливом книги Клементі Мура (1779—1863) «Ніч перед Різдвом», ілюстрованої Томасом Настою (1840—1902).

✎ У Болівії святкують *Misa del Gallo*, або «месу півня», напередодні Різдва. Деякі люди приносять на опівнічну месу півнів. Це символізує те, що півень був першою живою істотою, яка оголосила народження Ісуса.

За матеріалами prikol.bigmir.net. Фоторепродукція з сайту wikipedia.org.

Санта Клаус у виконанні американського художника-карикатуриста Томаса Наста.

В душах і храмах Святвечір пречистий

Пам'ятаю з дитинства: Пахне Святвечір кутею. Пам'ятаю з дитинства: Пахне Святвечір узваром.

Пам'ятаю з дитинства: Ця ніч — як молитва. Пам'ятаю з дитинства: Ця ніч — як причастя. Пам'ятаю з дитинства: Пахне хата різдвяна Небесним божественним чаром. Пам'ятаю з дитинства: Пахне Святвечір щастям.

В душах і в храмах Святвечір пречистий — Сходить святе торжество. Христос народився, Христос народився! Славимо його! Христос народився, Христос народився — Роду всього торжество! Славимо Христове Різдво!

Андрій ДЕМИДЕНКО.

Дива по-львівськи

Цьогоріч святкове дійство охопить не лише центр Львова, а й Шевченківський гай, де розміщений Музей народної архітектури та побуту. Під час Різдвяних свят у Львові тісно переплітаються і давні дійства, і сучасні, стилізовані під архаїчні.

Із давніх найбільше глядачів збирають ярмарки та свято пампуха, фестивалі «Коляда» та встановлення дідуха. Із сучасних — це фестивалі «Спалах Різдвяної зірки» та «Різдво в гаю».

6 січня історичною частиною Львова пройде святкова процесія з колядою до площі, що неподалік Ратуші. Господар міста — міський голова Андрій Садовий, встановить там дідуха, який є символом Нового року і Різдва. Майстерно сплетений сніп пшениці повинен ще символізувати прихід прашурів.

Дух українського Різдва і його незабутній галицький колорит можна буде відчутися у Шевченківському гаю під час святкового фестивалю вертепів.

У Львові покажуть тематичні вистави, зварять найбільшу в Україні кількість глінтвейну, що зафіксують у Книзі рекордів України. Поряд з пізнавально-розважальними заходами пройде демонстрація першого документального фільму про Майдан. Підготовка до Різдва почалася з лекцій про традиції святкування у Львові. Львовознавець, старший науковий співробітник історичного музею Ярослав Бишкевич розповів, як святкували Новий рік та Різдво у роки Другої світової війни, якій кухні віддавали перевагу наші предки.

Напередодні святкування у місті відкрили перший зимовий парк, де

можна покататися на санчатах та сноубордах, пограти у сніжки та зліпити сніговика. Трасу для спуску облаштували при вході у парк імені Богдана Хмельницького, тому з гірок спускатимуться відразу до Новорічної ялинки. Хто любить екзотику, зможе покататися на санчатах у собачих упряжках. Львівська філармонія у ці дні запросить на концерт «Віртуози Львова», а Музей архітектури та побуту на виставу «Ой прийдуть до тебе три празники в гості».

Одне з різдвяних див створила радіостанція «Галичина». Журналісти зателефонували в зону АТО, і земляків зі святами вітатимуть ті, хто захищає рубежі нашої батьківщини на сході України.

Богдан КУШНІР.
Львів.

Рекорди

Наймасовіше різдвяне свято організувала в грудні 1979 року компанія «Бойнг». Тоді на двох виставах у залі «Кінгдом» (Сіетл, штат Вашингтон) побувало 103 152 особи.

У 1843-му сер Генрі Коул надіслав першу в історії різдвяну листівку. Ескіз для неї намалював приятель Коула художник Джон Герслі. Загалом було видруковано тисячу екземплярів. Але оскільки тисячі адресатів у Коула й Герслі не знайшлося, надлишки тиражу було пушено в продаж. Спочатку нововведення зустріли досить прохолодно. Справжній бум на такі листівки розпочався лише через двадцять років. Нині тільки в США щорічно розсилають понад три мільйони різдвяних листівок.

Різдвяна хлопавка-рекордсмен сягала в довжину 36,65 м. А виготовили її у Лондоні — до Різдва 1989 року.

Найбільший різдвяний пудинг (вагою в 1390 кг) приготували в Кенгсінгтоні (штат Вікторія, Австралія) в 1987-му.

Ялинка в одному з парків невеликого американського містечка Сент-Клаус (штат Індіана) прикрашена ялинковими прикрасами цілий рік. Місцеві жителі переконані, що саме їхнє містечко — батьківщина легендарного Санта Клауса. Усім, хто покісив на ялинку свої прикраси, це обіцяє щастя (принаймні, до наступних Різдвяно-новорічних свят).

За матеріалами журналу «Ровесник» за 1996 рік.

Шопки, дідухи, павуки...

Яких тільки шопок, дідухів, павуків, різдвяних композицій не побачиш в «Українському домі «Перемога», що у Тернополі... Тут і велетенський восьмиметровий дідух (представити його на весь зріст не дала змоги висота приміщення, тому довелося поділити на дві частини), і дідух у вигляді тризуба, і маленькі традиційні дідухи. А що вже шопок... Постаті Святої родини, персонажі вертепу, виготовлені з дерева, глини, паперу, кукурудзяного листя, ниток, органічного скла... Особливо витончений вигляд мають мереживні ляльки-мотанки тощо. Деякі шопки по-особливому підсвічують, вони мають музично-пісенний супровід. Представили їх на конкурсі «Різдвяне диво», який традиційно проводять у Тернополі під час Різдвяних свят, учні шкіл, а також родини.

А на дідухах та павуках спеціалізуються вихованці та педагоги обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді. Майстер-класи з їх виготовлення проводить майстер народної творчості Ярослав Осадца. Їх відвідують не лише школярі, а й їхні батьки, інколи приходять цілими родинами, тому восьмиметровий дідух (кажуть, найвищий в Україні) — творчість колективна. На його виготовлення пішло майже дев'ять тисяч колосків пшениці, жита, вівса та ячменю.

— Ці культури діти виростили самі на наших ділянках, — каже директор центру Іван

Герц. — Створили не лише традиційні дідухи-обереги, які ставили наші діди-прадіди, а й у вигляді символу держави — тризуба.

До речі, нині дедалі частіше у тернопільських родинах на Різдво ставлять саме дідухи — як символ здоров'я та благополуччя. Щодо велетенського дідуха, то він символізує рік і має чотири яруси — чотири пори року. Кожен ярус ділиться на три місяці, місяць на тижні і дні, а дні — на години. Верхівку дідуха увінчує янгол, а прикрасами є павуки різних видів — також символи Різдвяних свят. Багато овець, кіз — як-не-як, 2015-й —

їхній рік. Ось овечка, виготовлена із золотих горішків, ось — із соломки, паклі...

Експозиція постійно поповнюватиметься, а підсумки конкурсу «Різдвяне диво» оголосять наприкінці Різдвяних свят — під час параду вертепів. Призовий фонд — вісім тисяч гривень. Переможців визначатимуть у трьох номінаціях: шопки, виготовлені дитячими руками, родинами, церковними громадами. Щодо церков, то вони створять повноцінні композиції у храмах. Їх знімуть на відео і в такому вигляді представлять членам журі. Одне слово, буде на

що подивитися. «Різдвяне диво» стане справжнім відкриттям для родин переселенців із Криму та сходу України, а також дітей з Луганщини, яких запросили відсвяткувати Різдво у тернопільських родинах.

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

На знімку: різдвяні символи і композиції.
Фото автора.

СИМВОЛИ

Ви знаєте, що ялинкові кульки, вінок з гострوليста й прикрашена ялинка — насправді символи не Нового року, а Різдва? Новорічні та різдвяні традиції в нашій країні змішали ще в 30-і роки минулого століття, коли після десятилітньої заборони громадянам СРСР дозволили святкувати Новий рік.

Солодкі тростинки

У світі одним із символів Різдва також є солодощі у вигляді тростинки з карамелі. На початку XIX століття кондитер з Індіани придумав зробити м'ятну карамельну паличку білого кольору із червоними смужками. Вигнутий кінець палички робить її схожою на тростину пастуха, а саме пастухи були одними з перших апостолів. Крім того, якщо перевернути тростину нагору ногами, вийде буква J (отже, Jesus). Ось так невелике вдосконалення й трохи фантазії привели до того, що звичайна карамелька ста-

ла символом поширеного у світі свята.

Подарунки

Традиція дарувати подарунки на Різдво також є досить стародавньою. Різдвяні напої, листівки, гарні коробочки з бантиками — це все прийшло до нас від стародавніх римлян, які обмінювалися подарунками в день Нового року. Святий Елігіус ще в VII столітті попереджав про пріоритет духовних подарунків над фізичними, але, як бачимо, деякі традиції краще зберігати й підтримувати.

Народні картини на віки

У Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка урочисто відкрили виставку «Дар на віки», присвячену одразу двом пам'ятним датам: 95-річчю згаданого музею та 15-річчю галереї. Такий дещо незвичний симбіоз, як, власне, і подвійна назва закладу, пояснюється просто. Півтора десятиліття тому музей переймав зі старого приміщення в новозбудоване — з однією з найбільших в Україні виставковою залом та іншими

«галерейними» ознаками сучасного мистецького осередку. Водночас він продовжує започатковані попередниками традиції пошуку та колекціонування так званих народних картин.

Досить сказати, що тут зберігаються справжні шедеври таких відомих майстрів-самоуків, як Катерина Білокур і Григорій Ксьонз. Останнім роками фонди поповнилися роботами сучасних митців, які працюють у цьому жанрі. Заслужений

майстер народної творчості Михайло Онацько із селища-райцентру Шишаки на Полтавщині подарував музею свою картину, на якій відтворено традиційне Різдвяне дійство (на знімку). За свідченнями фахівців, його малюнки стали справжньою ілюстрованою енциклопедією звичаїв і свят українців. Тож зовсім не дивно, що вони розлетілися у США, Канаду, Німеччину, Польщу та інші країни.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтава.
Фоторепродукція автора.

Місця за сімейним столом спорожніли

В останні десятиліття кримчани з нетерпінням чекали Різдвяно-новорічних свят: майже два тижні святково-вихідних днів обіцяли наплив туристів. І, як наслідок, додаткових заробітків і приватникам, що здають житло, і всій сфері обслуговування мандрівників. Популярним зимовий відпочинок на півострові став тому, що на Південному березі навіть у сезон різдвяних морозів температура була як мінімум плюсова, а Кримські гори та сосни Станкевича, які на них ростуть, як правило, у цей час були припорошені снігом — за півгодини можна було з тепла потрапити в традиційну новорічну казку.

Минулий літній курортний сезон кримчан не порадував: відпочивати приїхало, за різними оцінками, від третини до половини тієї кількості, яка відвідувала півострів у минулі роки. За словами однієї знайомої з Алушти, на Новий рік і Різдво до неї хотіли приїхати 12 людей з Росії. Останньої миті відмовилися. Причин не пояснили, але здогадатися неважко: великий ризик Новорічну ніч зустріти не в Криму, а в черзі на Керченській поромній переправі. Взімьку в протоці — часті шторми, і пороми через негоду не ходять. У ту само ситуацію можна потрапити і під час повернення додому.

Оголошені українськими залізничниками і автотранспортниками скасування сполучення із Кримом відрізали від півострова і так нечисленних тепер українських туристів. «Різдво — сімейне свято, — розмірковує алуштинська знайома, — але тепер до мене не те що відпочивальники, діти не прийдуть — потяги та автобуси в Крим з України не ходять».

Очевидно, що чимало пустих місць виявиться за кримським столом. Який, до того ж, цього разу буде недешевим. Севастопольська влада

нешодавно відрепортувала, що вже близько 60% міського продовольчого ринку — постачання з Росії. Ціни на товари від цього зросли відчутно: офіційна кримська статистика показує майже 35%. Але це, що називається, середня температура по лікарні.

Справжню картину цін різдвяного і новорічного столів пояснили на севастопольському центральному ринку: «Холодець варитимете? Одне свиняче копитце коштує 150 рублів (50 гривень. — Ред.), а кілограм свинячих вушок — 300 рублів».

Без холодної не обійтися — традиції. Втім, найімовірніше, традиції доведеться дотримуватися всім. В останні тижні у Севастополі і Криму вiallyo відключають електроенергію: міста та села без електрики залишаються в інші дні в цілому по 8 годин на добу. Народ активно розкуповує свічки та ліхтарики на батарейках. У черзі можна почути «достовірну інформацію»: «У Новий рік і на Різдво обіцяли повністю відключити світло!». Тож традиції вечеряти у Святвечір при свічках доведеться дотримуватися хоч-не-хоч.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

яслами і ягничками, яка ілюструє сцену народження Христа. Такого вигляду вертеп набув тільки в XIII столітті завдяки Святому Франциску, який дуже шанується в католиків як людина, котра вмів справлятися з будь-якими тваринами. Подорожуючи по Середньому Сходу, Франциск проповідував християнство серед мусульман (тих, хто не піддавався, зазвичай кидали у вогонь), і саме він є основним ініціатором і натхненником сучасного вигляду місця й оточення, де народився Ісус Христос.

Еволюція яблука

Ялинкова кулька насправді — стилізоване райське яблуко. Раніше ялинки на Різдво прикрашали тільки цим фруктом за аналогією, згодом до яблук приєдналися пряники й інші істівні прикраси. Ялинкові гілки ледь витримували таку вагу. І замість яблук придумали порожні скляні кулі. Першу ялинкову кульку склали в Саксонії в XVI столітті. Але промислове виробництво ялинкових іграшок почалося лише в середині XIX століття.

Нині ялинкові прикраси — це змішання традицій різних країн. Хто й що придумав першим — уже навряд чи дізнаєшся. Прийнято вважати, що, наприклад, свічку в центрі вінка першими стали запалювати ірландці. А в XIX столітті ірландські іммігранти принесли цей звичай в Америку, і там різдвяні вінки й свічки стали прообразом сучасної святкової ілюмінації.

Як нині щедрується нащадкам Карася та Одарки?

Відомо, газетарям протипоказано впасти у відчай. Тому, аби розрадити наших читачів цікавою тематичною добіркою, ми вирушимо сьогодні в гості до преславних нащадків Карася та Одарки й довідаємось, як їм живеться-мається по той бік Дунаю. А допоможемо нам у цій захоплюючій передсвятковій мандрівці професор кафедри археології та етнології Одеського національного університету В'ячеслав Григорович КУШНІР (на знімку).

— Хай це буде для декого дивною, однак 1 січня у наших задунайських поселеннях залишається майже непоміченим. Бо ж основна увага тутешньої громади, поза всяким сумнівом, прикута до гідної, справді-таки піднесеної зустрічі православного Різдва. Приміром, парубки з дівчатами заздалегідь обговорюють склад ватаг колядників, а менші дітлахи ретельно студіюють тексти величально-різдвяних пісень, ну й заодно — і шедрівок (тобто це вже для наступного свята Василя, більш відомого в нас, як Новий рік за старим стилем).

А розпочинається урочисте дійство зі Святве-

чора (6 січня), до якого в кожній родині готується кілька традиційних страв. Зокрема, печуться калачі, вариться кутя, натирається мак, настоюється узвар. Крім того, тут і досі існують певні правила, забобони й прикмети щодо накривання святвечірнього столу. Приміром, під покутем кладеться спершу сіно, а вже зверху на нього калачі та решта страв. До батьків вечерю приносять діти, до нанашок і нанашулів (хрещених) — їхні похресники. А от, скажімо, в Кара-Ормані та Кришані взагалі прийнято не сідати за стіл, доки хтось із родини не згадає померлих родичів і не віднесе їм на цвинтар символічну вечерю. Після чого починається уже й саме колядування, що триває, за традицією, цілий тиждень. Та десь ближче до 14 січня виконували молоддю пісні набувають уже суто віншувального характеру — во славу добрим сільським трударям. Бо ж за будь-яких обставин і за будь-якої погоди на Василя уже фактично із самісінького ранку тепло й по-святковому вбрані дівчатка та хлопчики зі шедрівками і строкатими торбинками в руках вирушають по сусідніх домівках «сіяти-віяти-посівати, щастя й долі всім бажати».

Отже, як бачите, зимові свята за теперішнім своїм змістом, можливо, й не зовсім уже вписуються у давні християнські канони, та все ж, як мені здається, вони послугують чудовим стимулом для жвавого безпосереднього спілкування наших задунайських співвітчизників рідною мовою.

— До речі, разом цікаво б, думаю, було нагадати, у який саме спосіб українці взагалі опинилися в Румунії.

— Як відомо, переселившись у дельту правого берега Дунаю після ліквідації Катериною II козацької Січі в 1775 році, потомствени запорожці заснували тут десятки поселень, налагодивши майже зразкове рибальське господарство та відповідний до цього домоустрій. Проте насправді вони виявилися в цьому регіоні далеко не єдиною етнічною групою: адже, крім румунів, з ними тут пліч-о-пліч мешкали також численні болгари, греки та турки.

Тож чи варто дивуватися, що за чверть тисячоліття перебування у Добруджі традиційна культура наших земляків зазнала, на жаль, досить відчутних змін. І перш за все сказане стосується одягу. Щоправда, деякі елементи національного вбрання (капелюх, широкі штани, чоботи) залишилися майже тотожними, але це, вочевидь, завдяки лише тому, що в них було зручно ловити рибу.

Місцеві природні умови вплинули й на організацію побуту, особливо в плануванні оселі та обійстя. І все ж хоч будівельного каменю довкола було вдосталь, українці, як і колись на рідних теренах, продовжували споруджувати хати з традиційних для себе м'яких матеріалів, тобто з дерева, очерету та глини. А ще майже в кожного тут на підвір'ї стоїть літня кухня, котра по-місцевому іменується «кабицею» (похідне від назви печі), та хлів для зберігання врожаю. До речі, значних змін зазнало і приготування їжі: адже саме риба та вироби з неї стали тепер уже основними складниками добре знайомих усім нам страв (ба, навіть борщу).

Ну а найкраще з-поміж інших культурних чинників збереглася тут

родинна обрядовість. Зокрема, за традиційним сценарієм, хоч і з деякими оригінальними місцевими елементами, проходить зазвичай ритуал сватання. Мало чим відрізняються від загальноприйнятих і тамтешні христини.

Власне кажучи, те ж саме стосується і храмових празників (з наголовом хіба лише на останньому складі). Вони, як правило, розпочинаються із ранкового богослужіння — причому переважно на честь саме того святого, кому в цій місцевості споруджена церква. А в другій половині дня всі очі «сходяться на челядь» — святочно зібрання селян різних вікових груп. Старші обговорюють тут свої проблеми, молодому ж поколінню цілком дозволяється поспівати в своє задоволення пристойних пісень. Причому, оскільки храмові свята, як правило, по черзі проходять то в

одній сусідній слободі, то в другій — відтак зустрічаючись упродовж року по декілька разів, люди краще знайомляться одне з одним. Тому часто-густо саме з празникових розваг у подальшому розвиваються і більш глибокі сімейні почуття.

Отже, на сьогодні можна констатувати, що ознаки традиційної культури українців у цьому регіоні більш збереглися і можуть слугувати основою для їх духовного самовизначення. Незважаючи навіть на те, що знайти пристойну роботу в місті етнічному українцям, як правило, значно важче, ніж місцевим румунам.

— Зрозуміло! А чи вживає бодай якихось дієвих заходів центральна румунська влада з метою усунення дискримінаційних перешкод?

— Ну, принаймні, на законодавчому рівні проголошено цілковиту

підтримку та сприяння тутешнім нацменшинам. Та й справді: з появою на політичній карті світу України як самостійної суверенної держави наші брати по крові відчували-таки нарешті реальне існування своїх історичних земель. Що, гадаю, додає їм значно більшої снаги й упевненості стосовно власної важливої ролі в становленні українсько-румунських відносин. Зокрема, на сьогодні тут уже працює декілька спеціалізованих мовних ліцеїв, а в Сучавському університеті ім. Штефана Великого відкрито факультет українознавства. Окрім того, частина молоді й дітей шкільного віку опановують рідну мову через перегляд програм нашого телебачення або ж у художніх фольклорних колективах.

Занотував розповідь професора журналіст Сергій КРАСЮК.

Фото надано автором.

Як зійде Віфлеємська зірка...

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ранок 7 січня зазвичай українці зустрічають у церкві, аби вшанувати новонародженого Спасителя. Повернувшись додому, господар порадиться біля худоби, пригощає її млинцем або піріжком, окропивши перед тим свяченою водою. Все це мало вберегти тварин від хвороб, забезпечити їх

хорошу зимівлю. А вже потім він заходив до хати, щоб сісти з родиною за святковий стіл. Він уже не пісний: на ньому — ковбаси, різні смаженина, холодець... Тобто все те, за чим засумувала за чотиритижневий Пилипівський піст душа.

Споконвіку існував у нашому народі гарний звичай: бажати одне одному і господарям щас-

тя, здоров'я, довгих літ і усіляких статків у хаті й родині. Вже опісля Святої вечері від хати до хати починали ходити колядники, піснями, жартами, веселими примовками вітаючи людей зі святом. Збирається у такі гурти переважно молодь, виготовляючи завчасно восьмикутну зірку, маски Кози, Ведмеда та інших традиційних персонажів.

На Волині дбають про збереження цих чудових традицій. Свідченням того — і традиційні конкурси різдвяно-новорічної атрибутики «Вертепне дійство». Виставку робіт Х обласного конкурсу різдвяно-новорічної атрибутики «Вертепне дійство» (а їх проводять раз на два роки) оформлено у Волинському краєзнавчому музеї. На ній представлені вертепні шопки, маски ряджених, солом'яні павуки, різдвяні зірки, малюнки, витинанки, композиції на різдвяну тематику та головний символ свята — дідух.

Прекрасні різдвяні вистави-вертепи і сьогодні можна побачити у будь-якому місті чи селі області. Особливого коло-

риту вони набувають на території Рокинівського музею історії сільського господарства Волині-скансен. Різдвяні фестивалі за участю десятків аматорських колективів щорічно проводять у Луцьку на Театральній площі. Приємно, що ці різдвяно-новорічні традиції живі та їх охоче переймає молодь.

Тож завтра в усьому православному світі пролунає радісне: «Христос народився! Славімо його!»

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

На знімках: такі чудові шопки і різдвяні маски можна побачити на виставці у Волинському краєзнавчому музеї.

Фото автора.

Новий рік у Пісках Як ми святкували у «хаті Сірка»

РЕПОРТАЖ

Ще вранці 31 грудня ми дуже ризикували із здійсненням нашого палкого бажання — зустріти 2015 рік у Пісках: одній з найгарячіших точок Донбасу. Звідси, як відомо, рукою подати до Донецького аеропорту (навіть зазвичай не дуже спостережлива Спостережна місія ОБСЄ зафіксувала, що останніми днями ситуація з безпекою значно погіршилася в районі летища, Пісків і Горлівки). Ризикували не нашими журналістськими головами, а... турботою про цілість цих самих голів з боку командирів Добровольчого українського корпусу «Правий сектор»: у Пісках тривав запеклий бій, знахабнілі від «перемир'я» агресори обстрілювали наші позиції з гранатометів, мінометів і танків. Є вбиті й поранені...

Наші спроби все-таки прорватися на передову наштовхувалися на рішучу заборону. В батальйоні «Кривбас», де ми заночували з 30 на 31 грудня, нам пояснили, що «фактично комендант Пісків «Барс» наказав нікого не пускати з цивільних. «Мінус» і все...» Мовою військових це означає підвищену небезпеку, бої, за яких гостям в'їзд перекрито.

«Мінус» ми знехтували. Волонтери з Харкова везли добровольцям новорічні подарунки, сестра Надії Савченко Віра також рвалася на передову, ми з Клименком узагалі готові були добиратися «автостопом»...

На блокпосту в «прикордонній» Карлівці справді чатували на журналістів і начебто безбожно повертали їх назад. Але нам пощастило: військові погодились супроводити наш бус «дорогою смерті» (так називають відрізок від мосту до Пісків, який нещадно з невеликими перервами прасують міномети) до місця призначення. «Барс» тільки руками розвів: «Я ж заборонив їхати...». Але що робити, не відправляти ж нас назад. «Там міни, — жартуємо, — небезпечно, боїмося».

Нас гостинно приймають давні знайомі з ДУК «Правий сектор» у «хаті Сірка». Це садиба, де базується один із взводів штурмової роти, і її командир з позивним «Сірко» відповідає за дві дуже важливі позиції — «Небо» і «Землю». Радіємо: нарешті ми вдома. Харків'яни розвантажують

двері, а кулі продзижчали, мов бджоли», — показує сліди на стіні Петро, мобілізований до війська з-під Львова.

Доки поговорили про армійські проблеми, почало сутеніти. Біля наших воріт нас чекають з «доганою»: «Не ходіть у сутінках по вулиці. Працює снайпер...» (пізніше вночі, розповіли хлопці, «працював» і по нашому «безпечному» двору). У кухні накривають святковий стіл, ялинку прикрашають іграшка-

ються і прощаються з нами. За кілька годин приїдять волонтери Юлія Толмачова із Житомира і Жанна Гончар з Литви. Також з подарунками на кілька тонн. «Сірко» жартує: «Скоро на ворота повішу табличку: «Представників оптових компаній і волонтерів прошу не турбувати...», але насправді всі одне одному раді, як члени однієї великої і дружної родини, що нарешті зібралася під рідним дахом.

Доки розвантажують привезене, провідуємо із Сашком бійців 80-ї бригади. Нам радіють, кажуть, гарна прикмета зустріти добрих людей в новорічне надвечір'я. «Гарні прикмети» цього дня їм вочевидь не зайві: снайпер недавно обстріляв двір і навіть коридор будинку, де облаштувалися бійці. «Відчинили

Серед новорічних гостей була сестра Надії Савченко Віра (в центрі).

міни. Видно, наче ясного дня. У вишині з'являється безпілотник. А потім міни за мінами — земля розгойдується, наче від землетрусу. Ось він, обіцяний привіт від «ДНР»: ще півгодини тому по «сепарТБ» хвалилися мирними намірами, ялинкою і подарунками для дітей, а тепер як показалися — влаштували грозову ілюмінацію на всю округу...

На щастя, мінопад троху вщухає під Новий рік за київським часом. А може, й не вщухає: просто ми вже звикаємо до свисту і вибухів. Врешті-решт, з такими труднощами добиралися в Піски не для того, щоб прийдешній рік зустрічати в підвалах.

Піднімаємо «келихи» з краплями шампанського («Сірко» розщедрився на дві пляшки: кільком десяткам бійців і гостей справді перепадає по півковточка) за Україну і за перемогу. Командир вітає нас і побратимів «урочистою промовою» — читає напам'ять «Розриту могилу» Тараса Григоровича. Гарно читає, від душі. Хлопці уважно слухають, сприймають як інструкцію перед боєм. Напевно, сам Шевченко дуже органічно вписався б у нашу компанію...

А далі всі разом співаємо гімн — у повному варіанті. Разом з нами співають двоє іноземних журналістів — британець і нідерландець. Якимось

Бійці зустрічають Новий 2015 рік, співають Гімн України.

дивом вони також удень прибилися до нашого двору. Їх тут знають, кажуть, «хлопці свої, хоч українську ще не освоїли». Освоїти — не освоїли, але Філ старанно повторює: «Станем, браття, в бій кривавий від Сяну до Дону» і голосно скандує по закінченні «Героям слава!».

Самі герої прислухаються до рацій. На зв'язок виходять партизани Донбасу, вітають добровольців з «Правого сектору» і бажають спільними зусиллями якнайшвидше очистити від нечисті рідний край. З «Неба» заспокоїливе «периметр візуально чистий» змінюється стривоженим «з-за терикону пішли траси»... Сюрпризи від нечисті не вичерпуються мінами...

Вручаємо хлопцям подарунки з редакції. Таня Петровська змайструвала чудового янгола і червоно-чорну, в кольорах ПС, синичку. «Сірко» натяк оцінює і широко дякує за обереги. Хлопців узагалі дуже розчулюють такі, як нам здається, дрібниці...

Потім співаємо під гітару. Все, що знаємо і що не дуже. Пісні з різних куточків України — серед бійців є представники Слобожанщини, Донбасу, Волині, Поділля, Галичини... Найнезбагнутіший у нашому житті Новий рік був вартий того, щоб обійти «мінус» й абстрагуватися від гупання за стінами нашої хати.

...Уранці нам показують нові «вітання» від терористів. Міна потрапила в гараж на сусідньому подвір'ї, зорала мерзлі городи в інших дворах. «Хата Сірка» вистояла.

Хай Різдво принесе сходу особливе тепло, яке тримається не на дровах, а на мужності й патріотизмі її нинішніх мешканців. Вони там, далеко від свого і нашого дому, роблять усе, щоб периметр над усією Україною був візуально чистий. Хай Бог обереже і допомагає їм і всім нам.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Човен використовують як санчата для транспортування дров. Ну а жартують так, що у «Правого сектора» з'явилися Військово-Морські сили.

Напевно, сам Шевченко дуже органічно вписався б у нашу компанію...

Кутю скуштують дві тисячі бійців

Нині «Фронтний вертеп» з Івано-Франківщини уже колядує на Донбасі (на знімку). Місцеві волонтери, окрім різдвяної вистави на новий лад, привезли українським арміяцям п'ять тонн продуктів і частинку тепла земляків, які збирали їх у дорогу.

Ініціаторка вертепу Христина Юрків-Романько перед поїздом розповіла, що не створювали жодної організації, лише зареєстрували спільноту у Facebook та попросили мешканців краю допомогти зібрати необхідні речі та продукти для Святвечора, основною стравою якого є кутя. Люди зносили хто що міг: їжу, теплі речі, гроші, діти принесли малюнки та листи, бабуні — теплі шкарпетки та шарфики, родини записували вітальні відеозвернення. Христина каже, що якимось дитя принесло коробку з подарунками, на якій просто було на-

писано «Для Максима», а вони вчасно не догледіли і потім думали, що з нею робити. Відповідь підказала мати, чий син нині також служить на сході країни. Жінка принесла гроші, а волонтери казали, що не знають, чи потраплять у те військове формування, де перебуває її дитина, а вона сказала, що «вони всі наші сини».

У великих їдальнях одного з училищ та підприємства наперед зварили пшеницю. Медом, родзинками, горіхами та маком заправлятимуть страву вже на передовій. Христина сказала, що має вистачити на дві ти-

сячі бійців. 15 учасників вертепу супроводжуватимуть п'ятеро представників місцевої Народної самооборони, які вже неодноразово їздили в зону АТО і добре знають маршрут.

«Фронтний вертеп» — то окрема тема. Всі, хто бачив, просто в захваті від нього. Окрім звичних уже вертепних персонажів, військові побачать Ірода-Путіна та «зелених чоловічків». Генеральні репетиції перед від'їздом волонтери уже проводили на людях. Виставу побачили в облдержадміністрації та багатьох організаціях і підприємствах. Тільки за один день самодіяльні актори наколядували 26 тисяч гривень. А загалом збрали понад сорок. За ці гроші активісти придба-

ли 130 берців, по тисячі штук рукавиць та шкарпеток, пальне на дорогу і кілька десятків кілограмів мандаринів.

Колядники з Івано-Франківщини перебува-

тимуть на Донбасі з 4 по 14 січня. 10 днів — у зоні АТО, тому я й не втрималась і запитала Христину, чи не лячно їхати. «Нема коли боятися, — відповіла молода

жінка. — Тим більше що з молитвою та Боженькою в серці нічого не страшно».

Галина БРУХАЛЬ.

Фото
Миколи МАЦЮКА.

Тепліше з янголом-охоронцем

Черкаська художниця і поетеса Лідія Колесник (на знімку) захопилася створенням вузлової народної ляльки тоді, коли стала мамою двох чарівних малят — Дарія і Соломії.

Найбільше майстрині припало до душі виготовлення ляльок-янголів. Легкі, ніжні, одухотворені Лідіні янголята немов поспішають на допомогу кожному, хто шукає тепла і душевного прихистку, хто вірить у дива.

Щоб заохотити й інших робити ляльки, Лідія написала і видрукувала у місцевому видавництві навчально-методичний посібник з виготовлення авторської вузлової ляльки-янгола. А ще постійно почала проводити в обласному художньому музеї майстер-класи. Чимало дорослих і дітей охоче відвідують ці заняття й уже опанували авторську техніку Лідії Колесник.

Відтоді, з перших уроків, багато янголів з Черкас «полетіли» на схід України до бійців АТО. Одні «поселилися» у казармах і бліндажах, другі — у нагрудних кишенях захисників Батьківщини.

Навіть у морози і заметіль солдату тепліше з янголом-охоронцем. Бо виготовили оберег умілі добрі руки, освячений він гарячою молитвою, ширим словом.

Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.

Фото
Олександра
СОЛОНЦЯ.

Молодий і старий доколядувалися до нечистої сили...

Хтось сміятиметься, але молодий колгоспний тракторист того далекого Різдва початку вісімдесятих злякався до смерті.

Михайло разом з нежонатими механізаторами заможного колгоспу й багатого села колядували на Святий вечір аж за північ. Уже давно церковні дзвони закликали на сейночну, вже й учителі, яких заставляли захищати школярів «веселити коло хати» всіх господарів, зникли з вулиць, а браві хлопці так розвеселилися у домівах, де були дівчата на виданні, що й не чулися, як ось-ось почне світити. Таки розійшлися. Михайло ще тямив, як дійшов до воріт останнього подвір'я тієї малої крайньої вулички, де перевзувався зі шкіряного взуття в утеплені гумові чоботи, а далі — пам'ять вирубилася.

Видно, я ввімкнув занижену швидкість на автопілоті, — розповідав потім цей жвавий юнак, — і поплентався. А до трьох наших обійсть, що розташувалися далеко за селом у видолинку під горою, треба переходити вброд через неглибокий, але досить широкий потік, який рідко замерзає, тому так і називається — Бистрий... Перед потоком я раптом цілком

проп'ячнів — став тверезим, як перед причастям. Волосся миттю стало дибки, ледь з голови не впав зимовий ковпак. І що ви думаєте? Посеред потоку стоїть отакений — аж поверх двох метрів високий — дід. Підперся підборіддям на палицю і стоїть. Я теж зупинився і думаю, що робити? Ноги стали як із вати, серце б'ється, як мале поросятко в мішку, руки тремтять — все, думаю, нечиста сила — водяник, упир. Хто ще може після опівночі йти з лісу і стояти у студеній воді так довго? Лише нечистий!.. Я ще дужче затрусився. Мороз трішки щипав у лице, а цей явно нечистий — у капелюсі, як улітку, з накинutoю на плечі старовинною сивою гуною (довгий верхній зимовий одяг з овечої вовни з довгими — аж по коліна — рукавами, схожий на кожух). Так уже й діди не ходять. Але не здаюся. Ходжу туди-сюди бережком потічка, а той водяник, клятий би, — лише очима поблискує за мною. Що вдіяти? Наброяв я сміливості, вхопив у ліву руку свій зимовий ковпак, у праву —

різку, що валялася під ногами, і ступаю потихеньку по слизкому камінному дну повище того, не мав би моці, нечистого. Але очей з нього не зводжу. А коли приблизно порівнявся, він ледь чутно — а я аж здригнувся — каже: «Переведи мя, будь такий добрий, через потік, бо ноги поскріпили і зараз упаду»...

— Ти хто? — питаю. — Звідки? Що тут робиш попівночі?!

Словом, тракторист далі розповідав, що довго не вірив, ніби то жива людина. Доки той чоловіча, який був із нижнього кінця села, не назвав усі вулиці й прізвища своїх родичів і не зізнався, що в одній з тих трьох хат живе його давня коханка, у якій він колядував і добряче погостився слив'янкою, але заночувати жінка, зрозуміло, не дозволила й випекла в морозну темін, накинувши на голову старого капелюха, а на плечі стару гуню, які влітку висять на ополосі, щоб відлякувати з городу ворон і диких вепрів...

Отака історія.

Василь НИТКА.

Закарпатська
область.

МІФИ І ТРАДИЦІЇ

Панчоха біля каміна та мішок іграшок

Панчоха, у яку кладуть подарунки, пов'язана з історією про Святого Миколая (Santa Claus — наш Миколай Чудотворець). Через димохід він підкинув родині бідняка три мішечки із золотом. Мішечки потрапили в панчохи й черевики, які сушилися біля каміна.

Прототипом персонажа на ім'я Санта Клаус був єпископ періоду раннього християнства Святий Миколай, який народився в 270 році нашої ери в турецькому селищі Патара. Він відомий тим, що непомітно дарував біднякам гроші й подарунки. Сучасне зображення Санта Клауса засноване переважно на поемі 1823-го «A visit from St. Nicholas» («Візит Святого Миколая»), яка також називається «Ніч перед Різдвом». Дід Мороз завідує холодами, а прообразом його, очевидно, було одне з язичеських божеств — Великий Старець Півночі, сумно відомий своїм холодним злим морозом.

Образ Святого Клауса злився з образом героя народних казок Морозом Морозенком — і вийшов... Дід Мороз. У слов'янській міфології дід з густою білою бородою не завжди був добрим. Роз'їжджати з мішком іграшок він почав уже в останні сто років.

Про дати

З ІСТОРІЇ

За Біблією Віфлємська зірка привела волхвів до печери, де народився Ісус. Сучасні астрономи неодноразово намагалися з'ясувати, ЩО насправді могли бачити волхви в іудейському небі 25 грудня (7 січня) першого року. Спалаху над нової бути не могло — наша галактика занедго стара. Учені робили припущення, підраховували й перераховували. У підсумку з'явилось кілька гіпотез, які пояснюють найбільш небесне явище.

За однією з них це була комета: інакше як вона могла «іти» по небу й вести за собою волхвів? Друга гіпотеза твердить, що в день народження Христа Меркурій підійшов близько до Землі й відбив від

себе світло одразу декількох інших планет, які вибудувалися в небі якось по-особливому (якщо їх з'єднати лініями, вийдуть два накладені один на одного трикутники — зірка Давида), — і від цього «засяяв» яскравіше, ніж завжди.

В 70-х роках британський астроном Девід Хагс, переглянувши прадавні астрологічні записи і Біблію, вирахував, начебто насправді Ісус наро-

дився 15 вересня VII століття до власного Різдва!.. Газети підняли такий галас, що навіть сам Хагс злякався кари за богохульство й заявив, що людству не варто робити поспішних висновків, адже суперечки щодо дати народження Христа точитимуться завжди.

Є й інші гіпотези, і кожна з них по-своєму сумнівна: погрішності юліанського й григоріанського календарів, перехід з одного календаря на другий спричинили помилки у літочисленні, установити які вже навряд чи можливо. Дослідники розходяться в строках на кілька століть. І тільки богослови не сперечаються, що дата народження Ісуса умовна.

Про припинення дії послуги "Їдемо до Росії"
ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою "life:)", повідомляє про наступні зміни:
Починаючи з 14.01.2015 року завершується строк дії послуги "Їдемо до Росії"для абонентів.
Детальна інформація на: www.life.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у телекомунікаційній мережі life:)), або інформація у пунктах продажу life:). ТОВ "АСТЕЛІТ", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
29 грудня 2014 року внесено зміни до реєстру учасників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб:
до реєстру учасників Фонду включено ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПЕРЕХІДНИЙ БАНК "КРИСТАЛБАНК". У зв'язку з цим йому видано свідоцтво учасника Фонду № 229 від 29 грудня 2014 року.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

"ТОВАРНА БІРЖА "ЗАХІД" СПІЛЬНО З АРБИТРАЖНИМ КЕРУЮЧИМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що другі повторні аукціони з продажу майна, що належить банкруту - ТзОВ "Дубровицький завод продтоварів" (34100, Рівненська область, м. Дубровиця, вул. Залізнична, 3, код ЄДРПОУ 33660057), призначені на 29.12.2014р. об 11.30 год., з черговістю проведення аукціонів кожні 20 хв., по Лотах № 1, 2, 3 - вважати такими, що відбулися.
Лот № 1: Цілісний майновий комплекс, розташований за адресою: Рівненська область, м. Дубровиця, вул. Залізнична, 3, ціна, запропонована переможцем аукціону: 107 661,57 грн. (сто сім тисяч шістсот шістдесят одна гривня 57 копійок);
Лот № 2: Технологічне та допоміжне устаткування, обладнання, передавальні пристрої та інше, ціна, запропонована переможцем аукціону: 13 745,60 грн. (тринадцять тисяч сімсот сорок п'ять гривень 60 копійок);
Лот № 3: Обладнання, технологічне та допоміжне устаткування, передавальні пристрої, транспортні засоби та інше, ціна, запропонована переможцем аукціону: 6 084,67 грн. (шість тисяч вісімдесят чотири гривні 67 копійок).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ПРАЙМ - БАНК" (далі - ПАТ "ПРАЙМ-БАНК"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 165 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" до 13.01.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у ПАТ "ПРАЙМ-БАНК" Кадірова Владислава Володимировича до 13.01.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО АКЦІОНЕРНИЙ БАНК "ПОРТО-ФРАНКО" (далі - АБ "ПОРТО-ФРАНКО"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 169 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у АБ "ПОРТО-ФРАНКО" до 29.01.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у АБ "ПОРТО-ФРАНКО" Красюка Ігоря Івановича до 29.01.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "АКСІОМА" (далі — ПАТ "КБ "АКСІОМА"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 166 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у ПАТ "КБ "АКСІОМА" до 30.01.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у ПАТ "КБ "АКСІОМА" Кухарева Володимира Валентиновича до 30.01.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МЕЛІОР БАНК" (далі - ПАТ "МЕЛІОР БАНК"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 167 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у ПАТ "МЕЛІОР БАНК" до 10.02.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у ПАТ "МЕЛІОР БАНК" Щадних Олександра Леонідовича до 10.02.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "ІНТЕРКРЕДИТБАНК" (далі - ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 168 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК" до 19.01.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у ПАТ "ІНТЕРКРЕДИТБАНК" Косюги Володимира Володимировича до 19.01.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:
з метою забезпечення збереження активів неплатоспроможного банку Публічне акціонерне товариство "Банк "Демарк" (далі - Банк "Демарк"), запобігання втрати майна та збитків банку і Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд), керуючись частиною четвертою статті 34 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" виконавча дирекція Фонду прийняла рішення № 170 від 29.12.2014 про продовження строку тимчасової адміністрації у Банк "Демарк" до 29.01.2015 включно та продовження повноважень уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на здійснення тимчасової адміністрації у Банк "Демарк" Приходька Володимира Олександровича до 29.01.2015 включно.
0 800 308-108, www.fg.gov.ua

Державне підприємство науково-виробниче об'єднання "Потенціал-Еко" (код ЄДРПОУ 22555721, 33023, Рівненська область, м. Рівне, вул. Київська, 106) повідомляє, що припиняє діяльність філії: Відокремленого структурного підрозділу "БІЗНЕС-ЦЕНТР-ПОТЕЦІАЛ" Державного підприємства науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в м. Рівне, вул. Авіаторів, 106; Відокремленого структурного підрозділу управління "РЕМБУДТРАНС" Науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в м. Рівне, вул. Авіаторів, 106; Київського філіалу Державного науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в м. Київ, вул. Малиновського, 11 В; Криворізького філіалу Державного підприємства науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в Дніпропетровській області, м. Кривий Ріг, вул. Електрозаводська, 1; Науково-інженерного центру "ПОТЕНЦІАЛ-ЕЛІКОМ" науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в м. Рівне, вул. Авіаторів, 106; Філія Державного підприємства науково-виробничого об'єднання "ПОТЕНЦІАЛ-ЕКО" в м. Херсон, вул. Безродного, 35. Строк заявлення кредиторських вимог 30 днів з дня опублікування даного повідомлення. Довідки за телефоном (0362) 63-61-06.

Оболонський районний суд м. Києва викликає Лопату Віктора Валерійовича та Середу Тетяну Сергіївну як відповідачів по цивільній справі № 2/756/6130/14 за позовом Лопати Наталії Сергіївни про розірвання шлюбу в судове засідання на 14 січня 2015 року на 10-00 годин. Адреса суду: м. Київ, вул. Тимошенка, 2-е, каб. 18, суддя Васалатій К.А. Настідки неявки в судове засідання особи, яка бере участь у справі, передбачені ст. 169, 170 ЦПК України, ст. 185-3 КпАП України.

Ліквідатором товариства з обмеженою відповідальністю "Донконтракт" (код за ЄДРПОУ 32442007, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Орджонікідзе, 76) проводиться конкурс із визначення торгуючої організації, яка буде задіяна як організатор проведення торгів (аукціону) з продажу майна боржника у процедурі банкрутства. Пропозиції щодо порядку, умов та строків проведення торгів (аукціону), суми винагороди, інформація щодо досвіду роботи з проведення аукціонів, наявність ліцензії на здійснення діяльності тощо, приймаються за адресою : 84313, Донецька область, м. Краматорськ, вул. Орджонікідзе, 76 (електронна адреса juvegen@bk.ru) протягом двох тижнів з дня публікації оголошення.

Інформація
Про проведення конкурсу з відбору аудиторської фірми, яка буде залучена для проведення фінансового аудиту Державної установи "70 Управління начальника робіт" Міністерства оборони України.
Мета проведення аудиту: аналіз оцінки фінансового стану та ефективності фінансово-господарської діяльності установи.
Конкурсною комісією не розглядаються пропозиції щодо передоплати виконання робіт з аудиту.
Учасникам конкурсу потрібно подати конкурсну документацію, яка складається з конкурсної пропозиції та підтверджуючих документів. До підтверджуючих документів належать:
заява про участь у конкурсі;
інформація про претендента (документ, який містить відомості про претендента щодо його досвіду роботи, кваліфікації та особистого досвіду роботи аудиторів);
копія установчого документа (статут);
копія свідоцтва про реєстрацію;
копія свідоцтва АПУ про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів;
сертифікати аудиторів.
Конкурсна пропозиція претендента подається у запечатаному конверті і має містити (позиції щодо вартості виконання робіт, калькуляції витрат, пов'язаних з виконанням робіт, а також терміну виконання робіт у календарних днях).
Конкурсну документацію слід подавати до офісу керуючого санацією ДУ "70 Управління начальника робіт" МОУ Пилипенка Валентина Володимировича за адресою 02090 м. Київ, вул. В.Сосюри, 5, оф.405 до 19.01.2015 з 10.00 до 18.00. Телефон для довідок (044) 296-75-36, (067) 408-17-34.
Конкурсна документація подається в запечатаному конверті з описом підтверджуючих документів, що містяться в конверті. На конверті слід зробити відмітку "На конкурс з відбору аудиторів".
Конкурс відбудеться 20.01.2015 о 10.00 на зборах комітету кредиторів за адресою: м.Київ, вул. Бориспільська, 17.

Українська універсальна біржа "Капітал" 05 лютого 2015 року об 11-00 год. за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 44 (в приміщенні для проведення аукціонів) проводить аукціон по продажу лоту №1 - цілісного майнового комплексу, що належить ТОВ "Найкен", а саме:
1.Нежитлова будівля, загальною площею 1997,3 кв.м., що розташована за адресою: Кіровоградська обл., м. Кіровоград, вул. Добровольського, буд. 2-А;
2. Двокімнатна квартира №14, загальною площею 94,3 кв.м., що розташована за адресою: Полтавська обл., м. Лубни, вул. Монастирська, 71-Б;
3.Двокімнатна квартира № 10, загальною площею 89,4 кв.м., що розташована за адресою: Полтавська обл., м. Лубни, вул. Монастирська, 71-Б;
4.Двокімнатна квартира № 13, загальною площею 81,3 кв.м, що розташована за адресою: Полтавська обл., м. Лубни, вул. Монастирська, 71-Б;
Початкова вартість лоту №1 - 28 249 747,61 (двадцять вісім мільйонів двісті сорок дев'ять тисяч сімсот сорок сім) гривень 61 копійки без ПДВ.
Аукціон проводиться вперше, без можливості зниження початкової вартості лоту. Ознайомитись з об'єктами продажу можна шоденно крім вихідних та святкових днів за місцем їх розташування попередньо зателефонувавши: (067) 2311521.
До початку аукціону учасники сплачують:
— гарантійний внесок у розмірі 10 % від початкової ціни лоту (без ПДВ) на поточний рахунок організатора аукціону № 26002011326411 в ПАТ "УКРСОЦБАНК" в м. Києві, МФО 300023, код ЄДРПОУ 34003533; отримувач - Українська універсальна біржа "Капітал";
Квитанції або платіжні доручення про сплату подаються разом з заявкою на участь в аукціоні. Кінцевий термін прийняття заяв на участь в аукціоні - до 30 січня 2015 року включно. З оголошенням в повному обсязі можна ознайомитись на сайті Вищого господарського суду України за номером публікації №13200 від 30.12.2014 року та на сайті Українській універсальній біржі "Капітал" www.capitalua.com
Додаткову інформацію, щодо умов участі в аукціоні можна отримати за адресою: м. Київ, вул.Шота Руставелі,44, офіс 6 та за телефонами: (044)569-59-21, 569-59-22. Розпорядок роботи : понеділок - п'ятниця з 9.00 до 18.00.

«Для тих, хто в дорозі» — концерт під такою назвою відбудеться 8 січня на вокзалі в Тернополі. Святковий настрій даруватиме муніципальний галицький камерний оркестр під керівництвом заслуженого артиста України Василя Феленчака, *дізналася наш кореспондент Любов Левицька*

Школа у Привільному, що в Дубенському районі на Рівненщині, отримала на новоріччя п'ять нових комп'ютерів та швидкісний Інтернет від працівника комп'ютерної фірми Олексія Петровського, *повідомив наш постійний читач із селища Млинів Рівненської області Євген Цимбалюк*

Запрацювала оновлена діалізна зала

На Кіровоградщині в обласній лікарні пацієнти вже проходять життєво необхідні процедури з гемодіалізу в оновленій залі з сучасним медичним обладнанням.

Для цього ще рік тому було оголошено благодійну акцію «Разом — заради добра», в рамках якої жителі та підприємства області зібрали кошти на ремонт та оновлення діалізної зали обласної лікарні. Одним із перших чи не найбільший внесок — 40 тис. грн. — зробив керівник СТОВ «Степ-Аг-

ро» з Новоукраїнського району Володимир Арсірій. Десятки тисяч гривень перерахували з ПСП «Димитрове» та «Зарічне», від колективу Олександрійської ЦРЛ, ТОВ «Вересень плюс» та Асоціації медичних сес-тер Кіровоградщини. Загалом зібрали кілька сотень тисяч гривень. Відповідну суму коштів

виділили й з обласного бюджету.

Генеральним підрядником виступило підприємство «Друкмаш-центр». Під час входу голова обласної державної адміністрації Сергій Кузьменко та народний депутат Костянтин Яриніч пообіцяли, що й із закупівлею витратних матеріалів, яка здійснюється за рахунок бюджетних коштів, проблем не буде.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Флюорографія за копійки

Цифровий флюорограф вартістю понад 628 тисяч гривень отримала від громади районна лікарня у місті Цюрупинськ на Херсонщині.

Кошти збирали кілька місяців: жертвували їх підприємці, депутати обласної та Верховної Ради, прості городяни. Але тепер сучасне обладнання встановили, і воно дасть змогу пацієнтам зекономити влас-

ні гроші. Адже до того півку для проходження процедури флюорографії всім, окрім пільговиків, доводилося купувати — бюджетних коштів на неї виділяли обмаль. А новий апарат її не потребує — виводить

зображення поліпшеної якості одразу на монітор, даючи можливість лікареві одразу встановити діагноз. Тож вартість обстеження одразу зменшується майже вдвічі — з 4,02 до 0,47 гривні.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Одеський НПЗ у боротьбі за ринок стане жертвою?

Одеський нафтопереробний завод — у центрі уваги. І це попри те, що підприємство не працює, а його робітників відправлено на «вимушений простій».

На сполох керівництво заводу забило ще наприкінці минулого року, заявивши: із тамтешніх резервуарів спочатку відкачували по трубах, а пізніше (після аварії) почали цистернами вивозити нафтопродукти. Вони ж — речові докази у справі про контрабандні схеми олігарха Сергія Курченка. «Переїзд» палива зупинити змогла лише негода. «Зараз сніг і вивезення нафтопродуктів припинилось. Куди ж дійшло раніше вивезене паливо — невідомо. Так само, як і те, яка доля цього НПЗ», — зізнався учора на прес-конференції у столиці генеральний директор ПАТ «Одеський НПЗ» Василь Пономаренко. Він також нагадав, що зараз підприємство перебуває під арештом. Паливо з території, начебто, вивозиться за рішенням суду.

У тому, що перипетії довкола заводу не завершилися, переконаний адвокат Андрій Федур. «Ве-

лася і триває боротьба за те, хто сьогодні заводіє нафтопродуктами, які можна звідти забрати, реалізувати і на рівному місці непогано собі заробити... Працює дуже непогана схема», — каже правник. «До останнього дня вивозять десятками тисяч тонн нафтопродукти. Скільки від цих операцій надійшло грошей? Жодним із компетентних органів жодна цифра не заявлена. Дозволю собі припустити, що йдеться про нуль грн. нуль копійок», — заявив на тій же прес-конференції Андрій Федур.

До того ж є у цій історії і другий фронт боротьби: за майбутнє самого заводу. «Тут, мабуть, усього два варіанти: хтось на ринку вирішив, що цей у минулому конкурент непотрібен і його можна просто знищити. Відповідні посилки навіть через ЗМІ нещодавно звучали... Або інша, але також плачевна для підприємства перспектива:

доведення його до краху і подальший продаж відповідним особам за ціною металобрухту... Мабуть, сьогодні Україні не потрібно мати декілька НПЗ. Комусь вигідніше, щоб їх було 2—3, а краще — один. Щоб усе концентрувалося в одних руках. І щоб був хтось, хто має з цього прибуток. Очевидно, що не йдеться про прибуток до державної казни», — переконує Андрій Федур.

Учасники учорашньої прес-конференції публічно навіть натякнули на того, кому усі останні події на Одеському НПЗ можуть бути вигідними. За їхніми словами, йдеться про групу «Приват». Тим не менш сподіваються, що влада і компетентні органи звернуть увагу на активність навколо НПЗ, втрутяться у ситуацію і змусять події розвиватися лише у правовому полі.

Тим часом у очільника заводу — своя мрія: «Хотілося б, щоб підприємство запрацювало, щоб люди мали робочі місця, отримували зарплату, годували свої сім'ї і працювали на благо держави Україна», — сказав Василь Пономаренко.

Тетяна СУВОРОВА.

ФОТОФАКТ

У Києві відбувся смолоскиповий хід з приводу 106-річчя від дня народження лідера Організації українських націоналістів Степана Бандери. Колони, в якій були й бійці добровольчих батальйонів, пройшла від парку імені Тараса Шевченка до Майдана Незалежності, де провели віче.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Громадою скинулися на хірургічне відділення

Нове хірургічне відділення на сорок ліжок відкрито в Дніпропетровському військовому госпіталі. Це стало можливим завдяки допомозі промислових підприємств, приватних фірм, громадських організацій.

Як повідомили в облдержадміністрації, під час робіт у приміщенні було посилено конструкції несучих стін, тут замінили вікна, електропроводку й систему опалення. Нове сучасне медобладнання дасть змогу проводити у

відділенні різні операції, зокрема на обличчі.

З початком проведення АТО госпіталь став одним з основних центрів надання екстреної медичної допомоги пораненим військовослужбовцям, евакуйова-

ним до Дніпропетровська із зони бойових дій. Тут було проліковано понад півтори тисячі учасників АТО, хірургічні бригади провели 1300 операцій.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото прес-служби облдержадміністрації.

Не дамо поховати вугільну Волинь!

«Подивіться голодним гірникам в очі» — так називалася кореспонденція «Голосу України», в якій йшлося про заборгованість із виплатою зарплати шахтобудівникам Десятої «Нововолинської». А 30 грудня з держбюджету надійшло 11,4 мільйона гривень на виплату зарплати усім учасникам будівництва шахти № 10 «Нововолинська».

Це дало змогу повністю ліквідувати заборгованість за листопад, а в перші робочі дні 2015-го виплатити зарплату і за грудень.

Однак із передбачених бюджетом 2014 року

ста мільйонів гривень надійшло лише 40,1. Шахтобудівники заборгували за електроенергію, матеріали, перед податковою. Та найгірше, що невідомо взагалі доля Десятої.

Свою занепокоєність ситуацією гірники Ново-волинська висловили на мітингу, який відбувся біля міського палацу культури. Шахтарі мають намір обстоювати своє право на працю і погрожують відновити блокування важливих магістралей області.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Розвідник від юних техніків

Підлітки з авіамоделного гуртка міста Південноукраїнська передали бійцям у зоні АТО унікального дрона — безпілотника, якого самі сконструювали й виготовили.

Безпілотний розвідник важить півтора кілограма, а висота його польоту — до кілометра. Дрон легко запускається з руки, зручний в експлуатації, у розбіраному стані компактний. А змайстрував його керівник авіамоделного гуртка станції юних техніків Іван Іванов разом зі своїми вихованцями.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

За обід учні розраховуються картою

У школі-ліцеї № 2, що у Радивиліві на Рівненщині, школярі розраховуються за обід за допомогою пластикових карток.

У цьому — низка переваг, вважає директор закладу Микола Сова. Серед таких, зокрема, можливість для батьків контролювати витрати дітей, бо на мобільний те-

лефон дорослих надходять SMS-повідомлення про розрахунки. Крім того, дорослі можуть із власної картки поповнювати юніорську картку своєї дитини.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.

ЦИФРА

350
письмових звернень надійшло минулого року від жителів Дніпропетровська до управління з питань захисту прав споживачів міськради. За неякісні товари та послуги їм повернули понад 55 тисяч гривень.

Вл. інф.

Судитимуть замовника вбивства

Прокуратурою Чернігівської області направлено до суду обвинувальний акт щодо особи, яка у вересні цього року замовила умисне вбивство заступника командира спецбатальйо-

ну «Чернігів» і готувала виконавця до скоєння цього злочину.

Встановлено, що підозрюваний вирішив організувати вбивство на ґрунті особистих неприязних стосунків і домовився про його скоєння з потенційним виконавцем. А той звернувся до правоохоронних органів.

Замовнику злочину загрожує позбавлення волі на строк від 10 до 15 років або довічно.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Безробіття зростатиме

Нині згідно зі статистикою на обліку у Сумському центрі зайнятості перебувають приблизно 3150 осіб, що майже на 11% більше проти відповідного періоду минулого року. Зате вільних вакансій майже у 13 разів менше. За неофіційними даними, ніде докласти рук 15—20 тисячам сумчан. І, схоже, цього року ситуація погіршиться. Адже на черзі нові скорочення працюючих на провідних підприємствах обласного центру.

Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.

Абітурієнти Донбасу складатимуть іспити екстерном

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Після цього абітурієнтам доведеться писати «в екзилі» й ЗНО. Щоб залагодити всі необхідні формальності і підготуватися до іспитів, у майбутніх випускників залишилося не так вже й багато часу: реєстрація на тестування стартувала 5 січня, а вже 24 квітня відбудеться ЗНО з української мови та літератури, яке цього року вирішили поєднати з ДПА.

Заступник міністра освіти і науки Андрій Гевко нагадав: сертифікати минулих років під час вступної кампанії-2015 не прийматимуть, «адже не можна порівнювати непорівнювані речі». Водночас роль сертифікатів ЗНО з різних предметів у формуванні загального конкурсного балу буде різною (наприклад, для майбутніх лікарів сертифікат з біології та хімії може бути важливішим, ніж з української мови й літератури). Виші отримали право на свій

розсуд визначати так звані вагові коефіцієнти для тестів з різних предметів, так само, як кількість та перелік необхідних сертифікатів ЗНО.

Серед інших нововведень вступної кампанії на прес-конференції відзначили наявність тестів двох рівнів — базового і поглибленого. Поки що їх запровадили тільки з двох предметів: української мови й літератури та математики, але 2016 року таку практику обіцяють поширити й на низку інших, що дозволить вишам відбирати на певні спеціальності найсильніших абітурієнтів. На жаль, цього року навчальні заклади такою можливістю знехтували. Понад те, деякі випускники досі не знають, якого рівня сертифікати від них вимагатимуть. «На 16 листопада виші мали опублікувати умови прийому, — уточнив Ігор Лікарчук. — Станом на 29 грудня із 370 навчальних закладів 3 і 4 рівнів акредитації

власні умови прийому не оприлюднили 117».

За словами Ігоря Лікарчука, не виправдалися сподівання експертів на те, що приблизно 40 відсотків університетів вимагатимуть при вступі сертифікати ЗНО поглибленого рівня. Грунтовніших знань з української мови й літератури вимагатимуть тільки п'ять(!) університетів країни (КНУ ім. Т. Г. Шевченка, Національна академія СБУ, Київський політех, Львівський університет бізнесу та права і Полтавський національний педагогічний університет), а з математики — аж сім.

Ставлення суспільства до ЗНО з'ясували під час соціопитування експерти Фонду «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва». На думку директора фонду Ірини Бекешкіної, ключовою реформою вищої школи може бути запровадження зовнішнього незалежного оці-

нювання її випускників «на виході», яке паралельно розв'яже проблему скорочення мережі слабких вишів і підвищення зарплатні найкращим викладачам. Та суспільство не готове платити за освітні реформи належну ціну. За словами експерта Володимира Ковтунця, великий відсоток опитаних говорив про корупцію під час вступу до магістратури, проте більшість висловилася проти запровадження на цьому етапі ЗНО. Показове й ставлення до теми позаконкурсного вступу до вишів: більшість респондентів висловлюються за збереження такої можливості для соціально вразливих абітурієнтів, проте не для талановитих і старанних. Тільки 33—34 відсотки виявилися прихильниками позаконкурсного вступу для переможців предметних олімпіад та конкурсів.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Школи значно заощадили на опаленні

Завдяки індивідуальним тепловим пунктам, встановленим у всіх закладах освіти та науки Тернополя, у грудні минулого року вдалося заощадити майже 100 тисяч гривень. Сприяли цьому і довгі канікули, які триватимуть для школярів з 8 грудня по 21 січня. Так міська влада намагається втиснутися у виділені ліміти газу.

Індивідуальні теплові пункти встановлені під час виконання міської програми енергозбереження, розрахованої на 2012—2015 роки.

Підрахували, що зі 180 днів опалювального сезону учні перебувають у школах лише 20 відсотків цього часу, а приміщення доводиться гріти на повну потужність. Завдяки індивідуальним тепловим пунктам опалення повністю не виключають, а підтримують мінімальний температурний режим, який автоматично регулюється залежно від зміни температури на вулиці.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

В Одесі — черговий вибух

У Південній Пальмірі на вулиці Велика Арнаутська 4 січня о 23-й годині біля дверей громадської організації «Координаційний центр допомоги бійцям АТО», розташованої в одноповерховому будинку, пролунав вибух. Слідчо-оперативна група Приморського райвідділу встановила, що також пошкоджено ролети і склопакети фасадних вікон сусідніх будинків. Потерпілих немає.

Вибух кваліфікується як терористичний акт.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

***

Тим часом, як повідомляє наш власкор Сергій Яновський, у Херсоні невідомі підпалили приміщення благодійного фонду «Захист», у такий спосіб намагаються залякати волонтерів.

Такого дива ще не фіксували

Дивовижний фонтан-ілюзія запрацював у відпочинковому комплексі «Термальні води «Косине», що у Берегівському районі Закарпаття. Учасній басейну на висоті одинадцяти метрів водограй — у вигляді крана (на знімку), що ніби висить над землею. Заввишки конструкція сягає понад півтора десятка метрів, а діаметр комплексу — сорок шість метрів!

Довкола крана — чотири фонтани-джакузі, гаряча вода з яких спадає в басейни з п'ятиметрових пляшки вина і бокала для пива та триметрових фляги для горілки й кавової чашки.

Схожі споруди є у Бельгії, Швейцарії й Канаді. Щось подібне, але меншого розміру, змайстроване і в Донецьку. Між тим, експерт Національного реєстру рекордів України Лана Ветрова зізналась: такого дива в нашій державі ще не фіксували. Тому закарпатський водограй-ілюзія увійде до щорічної української книги рекордів і стане першим досягненням нового року.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Фото з сайту «Заголовок.Ужгород».

СПОРТ

«Патріот» повернувся додому з кубком

Хокейна команда «Патріот», сформована на базі дитячих колективів (2003—2004 р. н.) Вінниці та Дніпропетровська, 30 грудня повернулася із Словаччини переможцем міжнародного турніру Christmas cup-2014 («Різдвяний кубок-2014»).

Українські хокеїсти провели шість поєдинків і всі виграли. Рекордний рахунок зафіксовано в поєдинку з командою із польського міста Лодзь — 23:0. Українці перемогли також

три команди господарів турніру, латвійський колектив «Рига» та київську «Крижинку». Загалом відправили у ворота суперників 62 шайби, пропустивши тільки сім. Друге місце на турнірі вибороли латвійські хокеїсти, третьою стала команда зі словацького міста Прешов.

Вінницький «Патріот» тренує Володимир Сачко, дніпропетровську команду «Придніпровськ» — Микола Остіков.

— Ми вдячні батькам наших вихованців, бо саме завдяки їхній фінансовій підтримці команда взяла участь у престижних міжнародних змаганнях, — розповів кореспонденту «Голосу України» Володимир Сачко. — Транспорт, проживання і перебування у словацькому місті Міхаловце, де проходив турнір, оплачено саме батьками.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: українська команда-переможець «Різдвяного кубка-2014» у Словаччині.

Фото надане Володимиром Сачком.

Перший старт у 2015-му

Біатлон. Визначився склад збірної України на четвертий етап Кубка світу, який стартує в Обергофі (Німеччина) 7 січня.

Валентина Семеренко, Юлія Джима, Наталія Бурдига, Ольга Абрамова, Анастасія Меркушина, Ірина Варвинець, Сергій Семенов, Артем Прима, Дмитро Підручний, Артем Тищенко, Олександр Жирний, Віталій Кільчицький, Володимир Семаков.

На етапі в Обергофі заплановано три старты: естафета, спринт і мас-старт.

«Шахтар» зіграє на Granada Cup

Футбол. Стали відомі подробиці товариського турніру Granada Cup, який проходитиме в Південній Америці.

Учасники будуть розбиті на дві групи:

група 1: «Гояс» (Бразилія, Гоянія), «Васко да Гама» (Бразилія, Ріо-де-Жанейро) і «Жальгіріс» (Литва, Вільнюс);

група 2: «Шахтар» (Україна, Донецьк), «Фламенго» (Бразилія, Ріо-де-Жанейро), «Крузейро» (Бразилія, Белу-Орізонті).

Легенда бразильського футболу Зіко відкриє матч «Шахтар» — «Фламенго» (відбудеться 18 січня) символічним ударом по м'ячу у центральному колі.

Переможцем турніру стане команда, котра набрала більше очок в одній із двох груп. При цьому «Фламенго» і «Крузейро» не є офіційними учасниками турніру, тому при визначенні переможця враховуватимуться тільки результати «Шахтаря». У разі рівності очок команд-лідерів груп буде призначений додатковий матч, у якому визначиться переможець змагань.

Переможець Granada Cup отримає приз — 100 тисяч доларів. Матчі відбудуться в третій декаді січня.

Раніше повідомлялося, що під час навчально-тренувального збору в Бразилії «Шахтар» проведе також товариські матчі з «Атлетіко Мінейро» (Белу-Орізонті) та «Інтернасьоналом» (Порту-Алегрі).

Мбокани включено до складу «леопардів»

Футбол. Форварда кінського «Динамо» Дьємерсі Мбокани викликали до збірної ДР Конго для учас-

«Хочеться бути людиною, хочеться робити гарне і добре...»

8 січня — 80 років від дня народження відомого українського поета Василя Симоненка (на знімку).

Ці слова 26-річного поета і журналіста Василя Симоненка, сказані ним в інтерв'ю Українському радіо, прозвучали на початку 60-х

років минулого сторіччя.

Яким був Василь Симоненко? Що любив і що ненавидів? Які у нього були друзі? Коли почав писати для дітей? Про це напередодні ювілею поета школярі черкаського колегіуму «Берегиня» запитали його побратима, колегу по журналістському цеху 84-річного Петра ЖУКА.

— Коли вийшла перша збірка Василя «Тиша і грім», — каже Петро Жук, — усі зрозуміли, що поруч з Ліною Костенко, Миколою Вінграновським, Іваном Драчем постав ще один поет з великої літери — Поет-патріот, Поет-громадянин, чесний і відкритий, безкомпромісний у своїй любові до України. Саме його Олесь Гончар назвав «витязем молодой української поезії».

Максим СТЕПАНОВ, Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Термін перевірки лічильників у столиці продовжили

Київня, чий квартири обладнані лічильниками води, матимуть ще два місяці на те, щоб перевірити та за потреби замінити власні прилади обліку. Таке рішення стало своєрідним компромісом, якого дійшли столична влада та надавачі послуг холодного та гарячого водопостачання. «Враховуючи велику кількість споживачів, для яких постала необхідність здійснити перевірку чи установку нового приладу обліку, прийнято рішення перенести кінцевий термін з 1 січня до 1 березня 2015 року», — цитує слова заступника голови КМДА Петра Пантелєєва прес-служба адміністрації. Нагадаємо: якщо правдивість показів квартирних лічильників не буде підтверджена у встановлені строки, то надалі плата за послуги з водопостачання нараховуватиметься за показами будинкових лічильників або ж узагалі за нормами користування.

Сьогодні у центральних областях без істотних опадів. Сніжитиме у Харківській, Донецькій, Луганській, Дніпропетровській, Запорізькій областях та на заході. Вдень від 6 до 10 градусів морозу, вночі — 10—12 нижче нуля. У Криму очікується сніг, вдень — 4—6, вночі до 8 градусів морозу. У Києві без істотних опадів, температура повітря — мінус 8—10. Вітер північний, 7—12 м/с.

■ **1919.** Директорія затвердила закон про державну українську грошову одиницю — гривню і про припинення в УНР з 26 січня 1919 р. обігу російських грошових знаків. ■ **1939.** Народився Валерій Лобановський — видатний радянський футболіст, заслужений тренер СРСР та України, Герой України. ■ **1945.** Пішов з життя Володимир Вернадський — видатний вчений, геолог і геохімік. Один із засновників Української академії наук (нині — Національна академія наук України); став дійсним членом Української АН та її першим президентом (з 1918-го). Засновник наукової бібліотеки в Києві (пізніше названої його ім'ям). ■ **1985.** Повідомляється, що «Сумхімпром» почав випускати сухий фосфогіпс.

ПЛАНЕТА

Погруддя Шевченка є і в Загребі

Рік тому на Рівненщині в рамках діяльності товариства «Хорватія—Україна» побувала делегація української громади із Загреба. Тоді її глава Теодор Фрицький, беручи участь у відзначенні 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, висловив бажання, аби і в Хорватії був пам'ятник Кобзареві. Цими днями під час зустрічних відвідин Хорватії українська делегація передала погруддя Т. Г. Шевченка (скульптор — Петро Подолець) місцевій громаді. З цієї нагоди в Українському культурно-просвітницькому товаристві «Кобзар», що в місті Загреб, відбулася урочистість та культурно-просвітницька програма.

На знімку: (зліва направо) скульптор Петро Подолець та голова Українського культурно-просвітницького товариства «Кобзар» Славко Бурда.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів Рівненської області.

Фото автора.

Барель знову здешевшав

На світовому ринку триває значне падіння нафтових котирувань. Станом на вчора барель нафти марки Brent коштував менше 55 доларів. Аналітики називають причиною цього явища значні надлишкові запаси «чорного золота» на тлі послаблення попиту на цей продукт. Додатковий негативний вплив на ціну нафти справило листопадове рішення Організації країн—експортерів нафти (ОПЕК) не скорочувати обсяги видобутку сировини. Зниження ціни нафти негативно впливає на економіку країн, які значною мірою залежать від експорту енергоносіїв, зокрема, Росії. Так, учора вкотре почав знецінюватися рубль.

Ісламісти захопили місто

Бойовики радикального збройного угруповання «Боко харам» захопили місто Бага на північному сході Нігерії, а також встановили контроль над військовою базою, розташованою там. Про це заявили представники місцевої влади, повідомляє ТАСС. Згідно з отриманими відомостями, наступ ісламістів на Багу супроводжувався численними жертвами серед місцевого населення, в місті почалася пожежа. Люди рятувалися втечею на човнах, переправляючись до сусідньої держави Чад через однойменне озеро.

Від язичників до Голівуда

Жодну іншу українську пісню не виконують так часто, як «Щедрик». Останнім часом цю мелодію визнано символом Різдва у цілому християнському світі, хоча на Батьківщині, тобто у нас, її виконують на Василя.

Історія цієї щедрівки сягає язичницьких часів, коли новий рік святкували навесні. Це пояснює, звідки взялася у середині січня ластівка, яка летить до нас, і чому вона «стала собі чебетати». Утім, «Щедрик» так би й лишився однією з наших численних колядок та щедрівок з багатого історією, якби не композитор Микола Леонтович. Прадавня мелодія, яка нагадує ритм серцебиття, настільки йому спо-

добалася, що він узявся її аранжувати. І працював над цим ледь не все своє життя. Першу редакцію аранжування, здавалося б, простої мелодії «Щедрика» композитор оприлюднив до 1901—1902 рр., другу — 1906—1908 рр., третю — 1914 р., четверту — 1916 р., і нарешті, п'яту(!) — 1919 р. Уперше щедрівку в обробці Леонтовича і під його диригуванням виконав хор Київського університету 1916 року. Пісня стала музичною

сенсацією, а про самого композитора захоплено казали: «Леонтович простеньку мелодію розгорне на широкую картину з безліччю найрізноманітніших фарб».

Та всесвітня слава «Щедрика» почалася 1921 року, коли різдвяну пісню виконав український хор під керівництвом Олександра Кошиця у відомому нью-йоркському «Карнегі-Холі». Американцям вона сподобалася не менше ніж киянам, її почали виконувати й інші колективи. 1936 року американець українського походження Пітер Вільговський, який

працював на радіо NBC, створив англійську версію «Щедрика». Пісня нагадувала Вільговському передзвін, і він зафіксував цей образ у віршах, назвавши її «Колядка дзвоників». І досі за океаном цей твір лунає саме як колядка на Різдво. Мелодія стала невід'ємним атрибутом цього зимового свята. Вона прикрасила такі хіти Голівуда, як «Один вдома», «Гаррі Поттер» та «Міцний горішок». «Колядка дзвоників» широко використовується в рекламі, а її гумористичні версії фігурували в багатьох заокеанських телесеріалах.

На початку 2015-го видання «Drohobyczer Zeitung» визначило

17 кращих виконань «Щедрика» у світі — від класики до рок-творів. Сюди потрапили вільнюський хор «Bel Cantato», який виконав пісню на підтримку Євромайдану у грудні 2013-го; баскетболісти NBA, які «заспівали» щедрівку ударами м'ячів; американський підліток Кент Дженкінс, котрий зіграв її на виготовленому власноруч із водопровідних труб духовому інструменті; відзначено у рейтингу й виконання пісні такими відомими гуртами, як «Металіка» й «Оріон Рейн» та ін. В Україні відомий кожному «Щедрик» у найрізноманітнішому виконанні зазвучить вже за тиждень.

Маргарита СОКОЛОВСЬКА.

ОГЛЯД ПРЕСИ

Режим упав до того, як лідер злетів з поста

Віктор Янукович не був скинутий під час путчу — режим впав, коли дезертирували його найближчі союзники. Також висновку дійшла впливова газета «Нью-Йорк Таймс», яка опублікувала на першій шпальті недільного видання результати розслідування обставин втечі колишнього президента зі столиці.

Грунтуючись на документальних матеріалах, а також свідченнях учасників тих подій, американське видання змальовує картину паніки, що охопила урядові кола, найближче оточення Януковича, його охорону та силові структури. Не менш цікавим, з погляду газети, був і той факт, що втеча Януковича й розвал його режиму виявилися повною несподіванкою для західних офіційних осіб. У цьому зв'язку га-

зета зазначає: «Мало хто за межами мильної бульки російської пропаганди» всерйоз сприймав заяву Кремля, що так званий збройний неофашистський переворот було підтримано і зрежисировано Заходом. Проте, пише «Нью-Йорк Таймс», за рік після лютневих подій залишалося чимало запитань про причини такого швидкого й повного колапсу.

Олександр ТАУКАЧ.
Нью-Йорк.

ФОТОФАКТ

Учасники щорічної акції «Купання білого ведмеда» забігають в озеро Онтаріо в Торонто (Канада) 1 січня 2015 року.

Фото Xinhua/Укрінформ.

ФОТОФАКТ

У китайському місті Харбіні триває підготовка до Міжнародного фестивалю криги та снігу.

Фото Photoshot/Укрінформ.

Греків просять не голосувати за популістів

У Греції в останню середу минулого року після трьох невдалих спроб вибору президента країни було розпущено парламент. У заяві вищого законодавчого органу йдеться про те, що дострокові вибори відбудуться 25 січня, а нові депутати зберуться на перше засідання 5 лютого. Їхнім першим завданням буде голосування з виборів нового президента, котрий змінить на цьому посту 85-річного Каролоса Папуліаса.

Оглядачі, грунтуючись на соціологічних опитуваннях, уважають, що фаворитом стане партія радикальних лівих сил — «Сіріза». У суботу (3 січня) на мітинг у Афінах її лідер Алексіс Ціпрас заявив: із приходом до влади «Сіріза» згорне політику суворої економії й навіть пригрозив відмовою від міжнародної допомоги та

поверненням грецької драхми замість євро. У відповідь на ці заяви прем'єр-міністр Греції Антоніс Самарас попередив громадян країни, що у разі перемоги «Сірізи» країна може не тільки втратити фінансову підтримку Євросоюзу, а й членство в єврозоні. А це призведе до повторення кризи в країні.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Тетяна УВЕРОВА, Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 16 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 12 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 39474

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

Інформаційний портал — www.golosukraine.com

